

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Kako povečati proizvodnjo, je vprašanje, o katerem v vseh podjetjih ob sprejemanju novega proizvodnega plana za leto 1961 največ razpravljajo. Ponekod so že izkoriščene vse kapacitete. Tretjo delovno izmeno bi lahko uvedli le, če bi imeli dovolj strojev. V gradbeništvu edina ovira pomanjkanje nekvalificiranih delavcev.

Predvsem ta mesec delavski sveti v pomurskih podjetjih največ razpravljajo o letošnji proizvodnji. Skoraj povsod predvidevajo, da bodo proizvodnjo povečali, vendar večinoma na račun novih strojnih naprav in na račun večjega števila zaposlenih.

Ze lani so v nekaterih podjetjih ugotavljali, da bi bilo primerno uvesti vsaj drugo ali pa celo tretjo delovno izmeno v proizvodnjo in tako povečati dohodek podjetja. V mnogih podjetjih, kot na primer v soboški tovarni perila in pletenim, proizvodnje ne morejo več povečevati na račun boljše izkoriščenosti strojev ali primernejše organizacije dela. Na podobni poti so tudi v mnogih drugih podjetjih. Edina in upoštevna vredna notranja rezerva ostaja tako v mnogih primerih tretja izmena. In kako je s to? Povprašali smo po nekaterih večjih pomurskih podjetjih in dobili zelo različne odgovore.

Nekaj, in to celo večjih podjetij, je takih, da že po Zakonu o delovnih razmerjih ne morejo uvesti nočne delovne izmene, ker imajo zaposleno pretežno žensko delovno silo. Tak primer sta med drugimi Tovarna perila in pletenim »Murca« v Murški Soboti in Tovarna dežnikov Lendava. Samo v eni delovni izmeni delajo tudi v Tovarni mesnih izdelkov »Pomurka« v Murški Soboti. V tem podjetju menijo, da druge izmene ne morejo uvesti druge kot v oddelku za izdelovanje konzerv, ta pa bo, v večjem obsegu pričel delati šele po rekonstrukciji.

Večinoma pa v industrijskih podjetjih ne uvedejo tretje izmene zaradi pomanjkanja (Nadaljevanje na 2. strani)

Okrajni odbor Socialistične zveze

K PROGRAMU PETLETNEGA PLANA

V prvi letošnji številki našega lista smo objavili daljše poročilo s seje plenuma Okrajnega odbora SZDL, ko je le-ta razpravljalo o novem petletnem perspektivnem planu. Ni odveč poudariti že uvodoma, tudi tokrat, da je del plenuma v obliki referatov — na seji sta jih podala člana predsedstva Okrajnega odbora SZDL Peter Vujec in Franc Sebnjanič — s prispevki številnih govornikov in še posebej v svojih zaključkih, bogata napotila k programu petletnega perspektivnega razvoja Pomurja ljudskim odborom, kolektivom in vsem, ki tudi v našem okraju že dalj časa pripravljajo osnutek programa novega petletnega plana.

Razgovori o petletnem planu teko pravzaprav že nekaj mesecev. Ze od prvih razprav o možnostih izpolnitve prejšnjega petletnega plana v štirih letih. Na zborih volivcev, v delovnih kolektivih, na sestankih SZDL, sindikalnih zborih in nešteti drugih posvetovanjih so se vrstile misli o novem petletnem planu. Plenum okrajnega odbora Socialistične zveze pomeni zaradi tega toliko bolj pomemben prispevek k dokončnemu oblikovanju programa novega petletnega plana našega okraja, kot ga bodo kmalu sprejemali ljudski odbori.

Ko objavljamo nekaj najbistvenjših postavk iz smernic za program petletnega perspektivnega plana Pomurja, kot jih je sprejel plenum Okrajnega odbora SZDL, nas pri tem vodi namen: tudi v tisku, kolikor je le mogoče, najširše posredovati delovnim ljudem Pomurja pomembne ugotovitve in napotila plenuma — kot prispevek k nadaljnjemu razumevanju in predvsem zavestnemu vključevanju najširšega kroga državljanov volivcev, članov Socialistične zveze, delovnih kolektivov in vseh ostalih činiteljev v prizadevanju za izpolnitev velikih nalog prihodnjih petih let.

Okrajni odbor Socialistične zveze je razpravljalo o novem petletnem planu na osnovi doseženih rezultatov doslejšnjega petletnega plana, ki smo ga tudi v našem okraju v vseh glavnih postavkah izpolnili — kljub znatno manjšim investicijskim vlaganjem kot so bila v planu predvidena. Naloge bodočega plana temeljijo tudi na oceni dosedanjega razvoja proizvodnih sil in doseženih socialističnih odnosov. V tem času so se utrdili delavski sveti in organi družbenega upravljanja, izgrajuje se komunalni sistem, uvajamo nagrajevanje po učinku dela. Vsi ti, in še vrsta drugih elementov, v veliki meri vzpodbujajo in usposablajo delovne ljudi za izvrševanje še večjih nalog bodočega petletnega plana.

V predlogu perspektivnega plana je — izražen v odstotkih — predviden močnejši porast narodnega dohodka, kakor je republiško povprečje (10,7% : 13,1%), vendar se bo razlika v narodnem dohodku na prebivalca med republiškim in okrajnim povprečjem še povečala do konca leta 1965 (sedaj republiško povprečje 248.000 din na prebivalca, okrajno 100.000 din, razlika torej 148.000 din; v letu 1965 bo republiško povprečje 397.300, okrajno pa 205.000 din, razlika bo 192.300 din).

To dejstvo nam narekuje, da še intenzivneje kakor doslej, proučimo vse možnosti, kako izkoristiti vse rezerve, da bi povečali narodni dohodek tam, kjer ga lahko povečamo brez velikih investicij, z boljšo organizacijo dela, s povečano delovno storilnostjo, z boljšim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti in materiala ter s stimulativnejšim nagrajevanjem, kakor tudi z uvajanjem najbolj ustreznih organizacijskih oblik naših gospodarskih organizacij (združevanje v kombinat, proizvodno pogodbeno sodelovanje, organizacija skupinskih služb itd.) Pri novih investicijah pa moramo vlagati sredstva v take obrate, ki nam hitro in močno povečujejo narodni dohodek. Zato morajo organi družbenega in delavskega upravljanja preveriti, v kake investicije vlagajo svoja sredstva in dati prednost visoko akumulativnim obratom. Pri tem bo nujno, da take obrate zgradimo kar se da hitro, da bodo s svojo akumulacijo čimprej omogočali razvijati ostala, manj akumulativna podjetja. O vrstnem redu in prednosti investicijskih vlaganj morajo biti široke, temeljite in vsestranske razprave tako v delovnih kolektivih in strokovnih družtvih, kakor tudi v vseh prizadetih družbeno-političnih organizacijah.

Investicijska vlaganja pomenijo nadaljnji razvoj proizvodnih sil, zato morajo biti poleg širokih razprav tudi koordinirana in perspektivna značaja. Investicijska politika pa obenem zahteva, posebno na manj razvitih področjih, določeno čvrstost, disciplino in koncentracijo finančnih sredstev.

Kljub temu, da mnoge objekte gradimo še kar hitro, so še taki, ki jih gradimo prepočasno. Pri objektih, ki jih gradimo preko pogodbenih rokov, imamo precejšnje izgube; te pa tudi neugodno vplivajo na nadaljnji gospodarski razvoj. Priprave na gradnjo objektov morajo biti temeljite, zajamejo naj ves potek izgradnje od začetka pa do dokončne. Takemu načinu izgradnje se morajo prilagoditi in se usposobiti gradbena podjetja, investitorji ter projektivni biro.

Pri rekonstrukcijah naših industrijskih podjetij je važno, da podjetja ne rekonstruiramo samo zato, da si zgradimo večje in boljše prostore. Važnejše kot prostor je tehnološki proces, ki mora biti sodoben, tak, ki omogoča visoko produktivnost dela, ekonomično uporabo sredstev proizvodnje ter znižanje proizvodnih stroškov in tak, da bo našim podjetjem omogočal koristno navezovanje kooperativnih odnosov z ostalimi razvitimi podjetji v državi.

Pri razvoju kmetijstva v bodočih petih letih je dati najmočnejši poudarek utrjevanju socialističnega sektorja v kmetijstvu s širjenjem površin, povečanjem hektarskih donosov in staleža živine, z večjo storilnostjo dela in večjo tržnostjo pridelkov. Največje povečanje obdelovalnih površin socialističnega sektorja je predvideti z vključevanjem površin individualnih kmetijskih proizvajalcev v socialistični sektor potom nakupa in zakupa. Kmetijske zadruge združujejo zemljo individualnih kmetijskih proizvajalcev hitreje in uspešneje, kakor kmetijska gospodarstva, zato je treba tako koncentracijo še pospešiti. (Nadaljevanje na 2. strani)

Se ta mesec več seminarjev

Okrajni zavod za produktivnost dela namerava organizirati še ta mesec več seminarjev za pripravlanje zaključnih računov. Te dni je bil dvo-dnevni seminar za knjigovodje in računovodje, katerega se je udeležilo 35 knjigovodij in računovodij kmetijskih zadrug.

Med najbolj urejene pošte sodi Ljutomerska. Sestavek o PTT službi na 2. strani.

Razširjeni plenum Okrajnega sindikalnega sveta

VSO POZORNOST SINDIKATOV NAGRAJEVANJU PO UČINKU DELA

Dosedanji porast osebnih dohodkov zaposlenih v prvih devetih mesecih lanskega leta kaže vrsto pojavov, ki niso v skladu z načeli o nagrajevanju po učinku dela, ob tem pa je tudi čutili, da se je s temi prizadevanji ponekod povečala storilnost in s tem tudi čisti dohodek. Opaziti je namreč, da je čisti dohodek najbolj prastel tam, kjer je bila delitev osebnih dohodkov povezana z

Sloveniji znašal povprečni osebni dohodek na zaposlenega 22.200 din, v Pomurju pa 16.800 din (upoštevane so panoge: industrija, gradbeništvo, trgovina, gostinstvo in obrt). Največje so razlike v obrti (6.700 din), industriji (5.500 din) in gradbeništvu (5.000 din).

Masa osebnih dohodkov v našem okraju se je v analiziranem obdobju povečala v primerjavi z letom 1959 za 33%, toda ob tem se je število zaposlenih povečalo za 21%, tako so čisti osebni dohodki porasli le za 9%. V tem obdobju pa je 61% delavcev delalo po učinku, 39% pa po času.

Temu primerna je bila delitev osebnih dohodkov, ki je v glavnem potekala po štirih karakterističnih načelih in sicer plačevanje po času (22 odst. zaposlenih), nagrajevanje po času in učinku (38 odst.); po delu z merilom za delovna mesta (25 odst.) in delitev sredstev po individualnem ali skupinskem učinku z uvajanjem ekonomskih enot (10 odst.).

Ti podatki kažejo, da je torej v več kot polovici gospodarskih organizacij najbolj aktualno vprašanje razumevanje načel in namenov nagrajevanja po učinku dela. Nasprot-

no temu pa prihajajo v ospredje tehnični problemi reševanja tega vprašanja, ki so sicer prav tako važni, toda zahtevajo večje in bolj poglobljeno spoznavanje proizvodnih procesov, kar pa je večkrat osebni problem sposobnosti upravnih gospodarskih organizacij. Zaradi takega stanja so se v gospodarskih organizacijah pojavljale težnje po zvišanju tarifnih postavk in zanemarljavo izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Take težnje pa so že nekatere gospodarske organizacije privedle do zelo težkih problemov in so morale delovni kolektivi celo zmanjševati osebne dohodke, da so lahko zadostili obveznostim in tudi potrebam svojega podjetja.

Razvijanje sistema nagrajevanja po učinku dela je tesno povezano z delavskim samoupravljanjem. Kolikor bolj je razvito delavsko samoupravljanje, toliko večji so tudi uspehi delovnega kolektiva. Za uspešno delo organov delavskega samoupravljanja pa je nujno, da se vsak član delovnega kolektiva čuti svobodnega, zlasti ko še posega v reševanje vseh proizvodnih in tudi družbenih problemov kolektiva. Predpogoj takega razpoloženja pa je, da je delavec z osebnimi dohodki vezan na svoje delo, svojo prizadevanost in da nima občutka, da mu nekdo v podjetju »reže kos kruha«.

Pri upravljanju gospodarskih organizacij pa se pojavljajo težnje, ki v različnih oblikah skušajo ovirati razvoj delavskega samoupravljanja. Take so predvsem težnje po birokratskem vodenju podjetij po direktorju, kolektivnem birokratskem vodenju po vodilnih ljudeh v upravi in političnih organizacijah, najbolj razširjen pa je sistem dvotirnega upravljanja, v katerem organi dobivajo predloge v odobritev, da je formalnosti zadosteno, vendar pa vodilni ljudje v upravi prevzemajo pravice odločanja o poslovnih zadevah, ne pa izvrševanja sklepov organov delavskega samoupravljanja. (Nadaljevanje na 2. strani)

Minulo soboto je okrajni sindikalni svet na razširjeni seji, ki so ji prisostvovali predsedniki občinskih in okrajnega zbora proizvajalcev, predstavniki delovnih kolektivov, načelniki za gospodarstvo ObLO in OLO ter predsednik OO SZDL Franc Skoberne, sekretar OK ZKS Ivan Ros in drugi, razpravljalo o dosedanjem razvoju sistema delitve osebnega dohodka v naših gospodarskih organizacijah in tudi upravnih enotah, ter o nalogah sindikata pri razvijanju tega sistema v letošnjem letu. O teh problemih je v obširni analizi poročal predsednik okrajnega sindikalnega sveta Josko Slavič. Člani plenuma in gostje pa so v pravni opazirali na razne ovire, ki vplivajo na uveljavljanje takega sistema delitve osebnega dohodka.

delom posameznega ali pa skupine delavcev. Vse to narekuje, da proces uvajanja nagrajevanja po učinku dela pospešimo v vseh gospodarskih organizacijah in se preko tega povečajo osebni dohodki, ki so pri nas znatno pod republiškim povprečjem. Tako je lani v prvih devetih mesecih v

POSVETOVANJE O PTT SLUŽBI

Pred kratkim je bilo v M. Soboti posvetovanje predstavnikov okrajnega in občinskih ljudskih odborov o organizacijskih oblikah novega podjetja za PTT promet v Murški Soboti in sekcije Železniško-transportnega podjetja Maribor.

Novoustanovljeno Podjetje za PTT promet v Murški Soboti je sedaj samostojno, kakor vsa druga podjetja. Svoje osnovne enote ima v Murški Soboti, Lendavi, Ljutomeru in v Radgoni. Drugače pa so izbrali tako obliko notranje organizacije dela, da jim ne bo treba večati števila zaposlenih. Enako je s sekcijo ŽTP Ma-

ribor v Murški Soboti, ki bo imela ravno tako samostojen notranji obračun ter svoje samoupravne organe.

Na posvetovanju so ob navzočnosti direktorjev Skupnosti PTT podjetij za Slovenijo Jožeta Gerbeca in Železniško-transportnega podjetja Maribor Janka Kolariča razpravljali o najnujnejših investicijah v petletnem obdobju. Razen investicij Podjetja za PTT, so poudarili zlasti potrebo po gradnji večjega skladišča in nove železniške postaje v M. Soboti. Vzporedno s tem pa bo nujna tudi rekonstrukcija tirov. -ko

Kolektiv, ki nima dovolj strehe

Kolektiv Agroservisa v Murški Soboti je v lanskem letu dobro gospodaril, kljub temu, da ni dovolj strehe za vseh 107 zaposlenih. Zato okrog 30 odst. vseh del opravljajo na dvorišču, kar pa predvsem pozimi ni najbolj primerno.

Ze lani so v Agroservisu pričeli z rekonstrukcijo obratnih prostorov, letos pa bodo nadaljevali. Vsega so porabili doslej 14,5 milijona dinarjev za investicije in zgradili 70 m² primernih prostorov za traktorski oddelek, novo trafo postajo, kupili pa so tudi nekaj najnujnejših strojev, med drugim veliko stružnico.

Precejšnjo skrb so posvetili vzgoji kadra, saj imajo trenutno 30 vajencev. Zato pa tudi razmišljajo, kako bi organizirali v podjetju izobraževalni center.

Letos bodo zgradili novo halo s površino 700 m², uredili kanalizacijo, kovačnico in še nekatere prostore. Zaradi pomanjkanja strojne opreme nameravajo tudi to izpopolniti; zato bodo kupili stroje za bru-

podjetij, kar je doslej pogostokrat negativno vplivalo na hitrost in tudi kakovost del.

Januarja letos so odprli nov oddelek kolarstvo in elektromehaniko. V središču mesta pa delavnico.

Po končani rekonstrukciji bo v podjetju zaposlenih okrog 160 ljudi.

Učni uspehi boljši kot lani

Učni uspehi ob letošnjem prvem polletju so boljši kot v lanskem letu. Tako so te dni, tik pred pričetkom semestralnih počitnic, ugotovili na nekaterih soboških šolah. Na osnovni šoli I v Murški Soboti je prvo polletje z uspehom zaključilo 87 odst. učencev, v

nižjih razredih 91, v višjih pa 83 odst. Tudi obisk je bil zadovoljiv.

Sodiijo, da so bili učni uspehi letos boljši zaradi boljše metode poučevanja, pravilnega ocenjevanja ter zaradi večje prizadevnosti učencev samih. V višjih razredih so na ome-

njeni šoli uvedli dodatni pouk.

Pouk na gimnaziji in učiteljski šoli so podaljšali do 28. januarja in to zato, ker bi radi čim prej končali pouk in pričeli z urejanjem športnega igrišča. Letos nameravajo urediti igrišče za odbojko, rokomet in košarko.

K PROGRAMU PETLETNEGA PLANA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Veliko večjo pozornost pa bo treba posvetiti lociranju objektov, ki nastajajo na odkupljeni ali v zakup vzeti zemlji. Sklad za pospeševanje kmetijstva naj finansira izdelavo študij načrtne ureditve celotne kmetijske izgradnje v mejah posameznih občin, kje se naj v bodoče gradijo kmetijski objekti glede na konfiguracijo tal, komunikacije itd. Bodoča izgradnja kmetijskih objektov mora biti v skladu s takim načrtom.

Združevanje zemlje individualnih kmetovalcev naj bo skrb tako kmetijskih gospodarstev kakor kmetijskih zadrug. KG in KZ naj sodelujejo v kmetijski proizvodnji glede na že izgrajene kmetijske objekte in ostale objektivne pogoje. Posebej temeljito je treba proučiti vprašanje nakupa zemlje, ki se naj izvaja v večjem obsegu, ker je mnogokrat nakup ekonomičnejši od zakupa, zlasti če se kupnina lahko plačuje v obrokih.

Takoj je treba proučiti in pripraviti načrte za izpreminjanje relativnih gozdnih tal in pašnikov v intenzivnejše kulture, na drugi strani pa predvideti zasajevanje slabih nekmetijskih tal s hitro rastočimi gozdnimi plantažami. Razen tega je treba predvideti zasajevanje zaščitnih pasov in obsaditev poti, potokov in kanalov z drevjem, da se nadomesti lesno maso in listne površine, ki bodo zmanjšane s krčenjem gozdov. Vse to tako v soc. sektorju kakor tudi na privatnih površinah. V tem smislu naj občine planirajo investicije in gozdne drevsnice.

Glede na vse bolj ekonomično izkoriščanje raznih proizvodnih sredstev in boljšo organizacijo dela ter možnosti nadaljnega razvoja bo potrebno, da na našem področju razvijemo kmetijske kombinata, ki bodo deloma že sami višje ovrednotili kmetijske pridelke. Kmetijske zadruge pa se bodo morale še posebej zavzemati za različnejše in popolnejše oblike in stopnje v proizvodnem sodelovanju. Pri tem bodo morale težiti k višjim oblikam proizvodnega sodelovanja, pri katerih bo kooperant čim bolj stimuliran na učinku dela.

Poseben problem je problem lastnih investicij v nekaterih gospodarskih organizacijah. Angažiranje lastnih sredstev v celoti za izgradnjo negativno vpliva na višino ostalih skladov in hitreje reševanje problemov družbenega standarda. Zato naj bodo gospodarski objekti tako planirani, da bodo odgovarjali osnovnim smernicam republiškega in zveznega gospodarskega plana, kar nam bo omogočalo angažirati tudi zvezna in republiška sredstva.

Politika socialnega varstva naj bo v bodočem petletnem planu usmerjena na reševanje problemov socialno ogroženega prebivalstva, tako da bo temu delu prebivalstva omogočila predvsem zaposlitev. Bolje, da se sredstva, ki so namenjena za socialne podpore, uporabijo za usposabljanje takih ljudi za razna delovna mesta in za izgradnjo določenih novih delovnih mest.

Odnos med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami je pri nas veliko bolj, kot v ostali Sloveniji, v škodo negospodarskih investicij. Smotno investiranje v objekte družbenega standarda je pa prav gotovo ozko povezano z delovno storilnostjo in s formiranjem določenih socialističnih odnosov v komuni. Pri gradnji objektov družbenega standarda naj se še v večji meri kot doslej mobilizirajo krajevna sredstva in iniciativa prebivalstva ter sredstva fondov skupne potrošnje v podjetjih.

Pri razvijanju šolstva bo potrebno posvečati mnogo več skrbi izgradnji šol, ki bodo neposredno reševale in pozitivno vplivale na nadaljnji hitrejši razvoj gospodarstva, zdravstva, družbenega standarda in šolstva samega. Poleg utrjevanja srednjih šol bo nujno razvijati tudi višje šole. Poleg razvijanja rednega šolstva pa bo potrebno še nadalje razvijati in kadrovske utrjevati centre za izobraževanje na delovnih mestih in delavske in ljudske univerze.

Posebno skrb pa naj gospodarske organizacije in komune posvečajo kvalificiranim in visokokvalificiranim kadrom ter strokovnjakom. Kljub temu, da je pri nas zelo visok odstotek nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev, so v praksi že primeri, da odklanjajo v nekaterih podjetjih zaposlovanje visokokvalificiranih kadrov in strokovnjakov. Potrebno bo še tesneje navezovati na razne znanstvene inštitute in zavode v večjih centrih, ki naj s svojimi znanstvenimi izkušnjami in navesti pomagajo našemu nadaljnemu hitrejšemu razvoju.

Razvijanje delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja bo zahtevalo še veliko več naporov vseh socialističnih sil, da se bodo v prihodnjih petih letih ti organi še bolj razvili. Dosedanji rezultati gospodarskega razvoja so bili doseženi v veliki meri zaradi našega družbenega sistema. Naš sistem, v katerem proizvajalec tudi upravlja s sredstvi in odloča o delitvi dohodka, sprošča in razvija proizvajalce in hitreje kot kateri koli drugi sistem. Zato se bo potrebno še mnogo bolj zavzemati za nadaljnje razvijanje delavskega samoupravljanja in družbeno upravljanje razviti na vseh področjih življenja. Vsako zastopavanje in omalovaževanje teh organov samo zavira naš nadaljnji razvoj. Poleg gospodarskega učinka, ki ga povzroča krepitev organov upravljanja, pa nam gre tudi za načelna stališča, za samo socialistično demokracijo, za odnose, ki v socialistični družbi nastajajo. Ti odnosi niso sami sebi namen. Dosedanja praksa nam je že potrdila pravilnost te orientacije, ki najhitreje ustvarja višji življenjski nivo delovnemu človeku. Ne bo dovolj, da ustvarimo samo materialno in vsebinsko osnovo za uspešno delovanje družbenih organov. Veliko večjo skrb bomo morali posvetiti tudi družbeno-političnemu in ekonomskemu izobraževanju organov upravljanja. Pri tem pa bodo morale posebno vlogo odigrati sindikalne organizacije.

USTANOVLJENA JE KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA ZA POMURJE

Lani junija je Zvezna ljudska skupščina sprejela zakon o združevanju in poslovanju sodelovanju v gospodarstvu, ki določa tudi način in oblike združevanja. Vse to je bila osnova za ustanovni občni zbor Kmetijsko-gozdarske zbornice, ki je bil prejšnji petek v Murški Soboti. V novi Zbornici bodo obvezno članice vsa kmetijska in kmetijsko-gozdna gospodarstva, vinogradniška gospodarstva, vse kmetijske zadruge, vodne skupnosti in vsi zavodi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom.

Iniciativni odbor je že pred občnim zborom pripravil statut, pravila in proračun Zbornice, ki jih je sprejel tudi občni zbor. Delo Zbornice se bo odvijalo predvsem v strokovnih komisijah in odborih.

Ker je živinoreja naša osnovna dejavnost, je nujno povezati problematiko poljedelske proizvodnje z živinorejsko. Zato je občni zbor sprejel tudi predlog, da se vsa strokovna služba — živinorejska, poljedelska, sadjarska in vinogradniška — organizira v skupnem zavodu, v Kmetijskem zavodu za Pomurje, katerega ustanovitelj je Kmetijsko-gozdarska zbornica. V ta zavod naj bi se vključil tudi Živinorejsko-veterinarski zavod v Murški Soboti. Pri Kmetijskem zavodu naj bi bil tudi agroeconomski oddelek, ki bi naj izdeloval načrte in investicijske elaborate za članice in za vse vrste dejavnosti.

Pri Kmetijsko-gozdarski zbornici so ustanovili sledeče stalne strokovne odbore: odbor za poljedelstvo, živinorejski odbor, sadjarsko-vinogradniški odbor, gozdarski odbor in odbor za mehanizacijo. Naloga Zbornice bo, da bo pospeševala kmetijstvo na

področju celotnega okraja, da bo zastopala skupne interese svojih članic in da bo organizirala posvetovanja, seminarje, tečaje itd. Občni zbor je izvolil 19-članski upravni odbor, katerega predsednik je Stefan Antalič, predsednik OZZ, na občnem zboru pa so bili poleg zastopnikov kmetijskih, vinogradniških in drugih gospodarskih organizacij tudi predstavniki okrajnih forumov.

-rj-

OTROCI V OBMEJNEM MARTINJU DALI NAJVEČ

Nabiralna akcija za pomoč alžirskim otrokom, v Pomurju zelo dobro poteka. Doslej so zbrali in odposlali nekaj čez pol milijona dinarjev. Največ so zbrali otroci v soboški občini in sicer 264, v ljutomerski občini 104, beltinski 80, radgonski 53, petrovski 18 in v lendavski občini 17 tisoč dinarjev.

Med šolami se je v soboški občini najbolj izkazala osnovna šola I., v ljutomerski občini šola »France Prešern« v Ljutomeru, šola v Bučkovcih in Križevcih, v beltinski občini osnovna šola Beltinci, v lendavski občini osnovna šola I. v Lendavi, v petrovsko-šalovski občini pa šola v Martinju. Prav v tej obmejni vasi so dali otroci največ, saj znaša povprečen prispevek na učenca 200 dinarjev.

Razširjeni plenum Okrajnega sindikalnega sveta

NAGRAJEVANJE PO UČINKU DELA

(Nadaljevanje s 1. strani)
V takih odnosih je tudi razumljivo, da se nagrajevanje po učinku dela ne more razviti, ker ti pojavi kažejo težnjo po zmanjševanju vloge delavcev v upravljanju gospodarske organizacije in ustvarjanju nadrejenih in podrejenih. Take težnje pa običajno v gospodarskih organizacijah upravičujejo s pomanjkanjem kadrov in nezadostno razvito zavestjo delavcev, češ da še niso zmorni prevzeti take odgovornosti in tudi razpolaga-

nju nadrejenih in podrejenih. Take težnje pa običajno v gospodarskih organizacijah upravičujejo s pomanjkanjem kadrov in nezadostno razvito zavestjo delavcev, češ da še niso zmorni prevzeti take odgovornosti in tudi razpolaga-

ti s sredstvi tako, kot je potrebno. V takih pogojih se delavci čedalje bolj odmikajo od poseganja v razne probleme znotraj podjetja. Ker pa tudi niso seznanjeni niti s svojim delom, uspehom kolektiva oz. vsemi tistimi činitelji, ki so vplivali na uspeh, se zmanjšuje tudi njihova delovna prizadevnost in skrb pri delu.

Kot eno izmed najaktualnejših vprašanj razvoja socialističnih družbenih odnosov se torej še pojavlja vprašanje proizvajalca in njegove družbene vloge. Izkušnje v nekaterih gospodarskih organizacijah namreč kažejo, da se je v povečano vlogo in tudi odgovornostjo vsakega delavca izredno povečala storilnost, proizvodni uspeh in tudi osebni dohodek vsakega zaposlenega. Uvajanje nagrajevanja po učinku postaja v našem okraju zelo pomembno tudi zaradi občutno nižjih osebnih dohodkov, kot je republiško povprečje. Pri nas čisto ugotovljamo, da imamo še mnogo skritih možnosti, da bi lahko povečali proizvodnjo. Te možnosti pa lahko izkoristimo le z večjo skrbjo delavcev do proizvodnih sredstev in do same proizvodnje, kar pa bo mogoče le tedaj, če bodo v skladu s tem rasli tudi osebni dohodki vsakega zaposlenega.

Upoštevač vsa ta dejstva, dobiva sistem nagrajevanja po učinku mnogo širše okvire in ne le ozke tehnične, kot menijo v mnogih gospodarskih organizacijah, v katerih se vedno vsa ta prizadevanja zaustavijo ob tem, kakšen dohodek bo imel en in kakšnega drugi. Zato je plenum sklenil, da mora biti vsa politična aktivnost sindikalnih organizacij usmerjena prav na reševanje teh problemov in na uvajanje nagrajevanja po učinku dela. Sindikalne organizacije v posameznih gospodarskih organizacijah pa se morajo zavzemati za vse tiste analize in proučevanja glede delovnega procesa in mesta ter ostale organizacijske probleme, ki nujno ovirajo razvoj takega sistema delitve osebnih dohodkov. Plenum je tudi sklenil, da mora letos razdeljevanje osebnega dohodka po delu in delovnem učinku ter gospodarskem uspehu postati edina oblika razdeljevanja ustvarjenih osebnih dohodkov.

Prvi sestanek pripravljalnega odbora za proslava 20-letnice vstaje

Občinski odbor SZDL v G. Radgoni je v Pomurju med prvimi imenoval odbor za občinske proslave 20-letnice začetka narodne revolucije. Pripravljalni odbor je imel prejšnji četrtletni prvo sejo, na kateri so sestavili program in koledar prireditev. Centralno občinsko proslavo v Gornji Radgoni pa naj bi povežali z odkritjem spomenika padlim v NOB. Le-ta naj bi bila v drugi polovici leta. Pripravljalni

odbor za proslavo 20-letnice vstaje je tudi predlagal, naj bi ObLO Gornja Radgona spremenil dosedanje praznovanje občinskega praznika tako, da bi datum praznovanja postavili od 14. avgusta na 15. oktober. Ta dan je namreč povezan z odhodom prvih SKOJ-čevcev v partizane. Mimo tega so predlagali, naj bi bila okrajna proslava na Kapeli, okrajna razstava NOB pa v Slatina Radencih.

-rj-

V MURSKI SOBOTI

BODO GRADILI NOVO POŠTO

Predvidena postopna modernizacija poštnega, telegrafskega in telefonskega prometa v Pomurju.

Zastarele naprave in prostori ter majhna osnovna sredstva postajajo v naraščajočem poštnem, telegrafskem in telefonskem prometu v Pomurju vedno bolj zaskrbljujoč problem. Število zaposlenih so sicer nekako vzporedno z naraščanjem prometa povečevali, vrednost osnovnih sredstev pa le počasi, prepočasi raste. Zlasti kričeče je stanje na soboški pošti, kar nam prikazuje tudi naslednja ilustracija: Leta 1955 so odpremili 450.000 pošiljk ter zabeležili 490.000 medkrajevnih in približno 250.000 lokalnih telefonskih pogovorov, lani pa so odpremili že 1.200.000 pošiljk ter zabeležili 780.000 medkrajevnih in okrog 330.000 lokalnih pogovorov.

Ni torej čudno, če morajo naročniki pogosto čakati na pogovore z Ljubljano, Mariborom in ostalimi kraji tudi po pet ur ali če se zaradi motenj včasih ne moremo pogovoriti niti z bližnjimi kraji. Nič boljše ni na ostalih poštah:

Ravno zato je potrebno dati podporo petletnemu perspektivnemu planu, ki so ga sestavili v pred kratkim ustanovljenem podjetju za PTT promet v Murški Soboti. Ker je novo podjetje glede osnovnih sredstev v Sloveniji med najslabšimi, bodo morali pomagati novemu podjetju vsi občinski ljudski odbori, napejlava avtomatskega telefonskega omrežja pa bo zahtevala sodelovanje gospodarskih organizacij.

Kaže, da bo najbolj pereče vprašanje — gradnja novega trinadstropnega poštnega poslojpa na Trgu zmag v Murški Soboti, rešeno še letos. Za to se je resno zavzel občinski ljudski odbor, ki je ukrenil vse

bosta prav tako, kakor pošta v Ljutomeru, ki je za sedaj še naj sodobnejše urejena v našem okraju, dobili tudi avtomatske telefonske centrale. Pozneje bodo avtomatske centrale namestili še na nekaterih večjih poštah ter povežali pošte v občinskih in večjih centrih z več visokofrekvenčnimi kanali z Murško Soboto. V kolikor bo mogoče, pa bodo zamenjali sedanje telefonske vode s kablji.

To je izredno nujno delo, ki bi ga morali — vsaj v Murški Soboti — opraviti že pred leti. Prav zaradi tega pa je nujno, da ne odlašamo. Za to so se zavzeli tudi na nedavnem posvetovanju s predstavniki okraja in občin v Murški Soboti, na katerem so razpravljali o organizacijskih oblikah v zvezi z decentralizacijo poštnih in železniških podjetij in o petletnem perspektivnem planu.

-ko

PREVEČ ROK IN PREMALO STROJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)
strojev. Najbolj izrazit primer je soboška Panonija, kjer delajo v nočni izmeni samo stroji, ki komajda pripravijo čez noč toliko materiala, da zadoštuje za dve polni dnevni izmeni.

Tudi opekarne imajo še vedno težave s strojno opremo in sušilnimi prostori. Predvsem sušilnice ne zmorejo toliko, da bi podaljšali delovni dan od dveh na tri izmene. Glinokopi so sicer mehanizirani pri večini opekarne, tudi nekvalificiranih delavcev ne primanjkuje, je, toda ozka grla, ki jih predstavljajo sušilnice, ne bo moč odpraviti. Še bolj kot v opekarstvu pa se uveljavlja mehanizacija v gradbeništvu.

Predvsem zato, ker v letu panonija iz leta v leto bolj primanjkuje nekvalificiranih delavcev. Kljub velikim potrebam lani v nobenem gradbenem podjetju ni uspelo uvesti dveh popolnih delovnih izmen. Podaljšali so le delovni dan od 8 na 10 ur. Tudi letos sodijo, da ne

bo nič boljše. Zato so naročili pri soboškem Sogradu med drugim tudi stroj za ometavanje, ki bo nadomestil 40 delavcev. V gradbeništvu, ki je močno odvisno od investicijske dejavnosti, pa navajajo še nekatere razloge, zakaj ne morejo uvesti dveh delovnih izmen: v prvi polovici leta skoraj nimajo nobenega dela, v drugi polovici leta pa je čutili izreden pritisk investitorjev. Zato se tudi dogaja, da marsikatero delo opravijo celo zasebni obrtniki, ker podjetja niso sposobna ustreči vsem. Iz tega razloga je delno tudi opravičljivo, da gradbena podjetja nečejo povečati svojih kapacitet.

Mnogo slabše kot v industrijskih podjetjih je v tem pogledu v obrtnih delavnicah. Ob kakovosti izdelkov, slabe komercialne službe, do pomanjkanja strojev, vse to ustvarja negotovost in nezaupanje v uspeh, če bi uvedli vsaj dve popolni delovni izmeni.

ČEZ PET LET 65 ODS. ZEMLJE

V lendavski občini bodo v naslednjih petih letih posvetili največjo pozornost nadaljnemu razvoju kmetijstva. Predvidevajo, da bo zajete v proizvodno sodelovanje čez pet let čez okrog 65 odst. vse obdelovalne zemlje, pri čemer naj bi kmetijske zadruge poleg drugega najele okrog 500 hektarov, tako da bo vsa zemlja, vzeta v najem, znašala okrog 1300 hektarov. V lendavski občini je izredno veliko pašnikov, zato naj bi te v prihodnjih letih meliorirali in tako usposobili za večjo proizvodnjo. V ta namen bo Kmetijsko gospodarstvo Lendava kupilo traktor-goseničar, za katerega računajo, da bo stal okrog 15 milijonov dinarjev. Med večje investicije v kmetijstvu spada gradnja hlevov s skupno kapaciteto 800 glav goveje živine.

PRVA SEJA SEKRETARIATA LMS

Pred dnevi je bila seja sekretariata Občinskega komiteja LMS v M. Soboti. Obravnavali so delovni program mladine za prvih šest mesecev. Vso dejavnost mladine bodo vodili v posameznih komisijah, katere nameravajo imenovati na bližnjem plenumu občinskega komiteja LMS. Med drugim so tudi sklenili, da bo v nedeljo v Soboti seminar za predsednike vseh aktivov LMS. Na seminarju bodo razpravljali o vlogi mladine v delovnih brigadah ter o tekočih organizacijskih zadevah.

Glede na povečanje obdelovalne zemlje, tako da bo vsa zemlja, vzeta v najem, znašala okrog 1300 hektarov. V lendavski občini je izredno veliko pašnikov, zato naj bi te v prihodnjih letih meliorirali in tako usposobili za večjo proizvodnjo. V ta namen bo Kmetijsko gospodarstvo Lendava kupilo traktor-goseničar, za katerega računajo, da bo stal okrog 15 milijonov dinarjev. Med večje investicije v kmetijstvu spada gradnja hlevov s skupno kapaciteto 800 glav goveje živine.

ZASEDANJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Prihodnjo soboto bo v sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora v M. Soboti zasedanje obeh zborov OLO Murška Soboti. Po dnevnem redu zasedanja je med drugim predvideno za skupno sejo obeh zborov poročilo sveta za notranje

V KODPERACIJI

lovalne zemlje v sklopu družinskih ekonomij naj bi kmetijske zadruge kupile v naslednjih petih letih 22 traktorjev, 10 kombajnov, 13 prikolice in 66 raznih priključkov.

Mladina v Zenkoveh

Mladina v Zenkoveh je precej delavna. Sedaj, v zimskih mesecih, je naštiljala komedijo Branika Nušiča »Pokošnik«. Prvič so se z igro predstavili v domači vasi, kjer so si igro ogledali tudi vašašani sosednjih vasi. V nedeljo so igro ponovili pri Gradu, nameravajo pa gostovati tudi drugod.

Poleg tega bo mladina v Zenkoveh organizirala kino predstave.

zadeve in splošno upravo ter poročilo senata in sodnika za prekrške.

Na ločenih sejah bodo odborniki sklepali o ustanovitvi zavoda za vodno gospodarstvo za porečje Mure.

MALI INTERVJU

Republika Ciper sodi med najmlajše neodvisne države na svetu. Nastala je kot plod odločnega odpora domačinov proti britanskemu kolonializmu. Objavljamo intervju, ki ga je imel ugledni jugoslovanski polmeslečnik »Medjunarodna politika« z nadškofom Makariosom, prvim vladnim predsednikom te dežele.

Vprašanje: »Kateri so glavni notranji problemi, s katerimi se srečuje Vaša dežela po razglasitvi neodvisnosti?«

Odgovor: »Zelo naravno je, da ima dežela, ki je dobila neodvisnost, mnogo problemov. Lahko izjavim, da na notranje-politični fronti nimamo resnih vprašanj. Prva izvoljena vlada Republike uživa zaupanje med večino ljudstva, tako da je politična trdnost za prvo leto neodvisnosti zagotovljena. Vlada odločno izvaja svoj obnovitveni program. Največji problem, s katerim se srečuje naša dežela, je gospodarske narave. Neuspela žetev, ki je posledica suše zadnjih let, je ustvarila neugoden položaj. Mnogo ljudi je zapustilo deželo, ker se ne morejo preživeti s kmetijstvom, in iščejo drugo zaposlitev. Vlada obravnava ukrepe, s katerimi bi rešila ta problem. Tako je že sporočila, da bo organizirala več proizvodnih del, s katerimi bo zaposlila znatno število delavcev. Posebno pozornost posveča razvoju lahke

likega števila delavcev, temveč tudi porast nacionalnega dohodka.«

Vprašanje: »Ali bi Vaša ekscelenca hotela določiti smotre zunanje politike Vaše dežele in vlogi, ki jo namerava igrati v mednarodnih odnosih?«

Odgovor: »Zunanja politika Cibra bo ostala svobodna in neodvisna. Nočemo se pridružiti nobeni vojaški ali politični organizaciji. To nam bo omogočilo, da na mednarodnem področju nastopamo v skladu z načeli, v katera verujemo. Konec kolonializma in osvoboditev vseh dežel tujega gospodstva — to so načela, katerih se bomo zvesto držali. Razen tega želimo miroljubno sodelovanje in prijateljske stike z vsemi narodi.«

Vprašanje: »Kakšne so po Vašem mnenju možnosti za sodelovanje med Vašo deželo in Jugoslavijo?«

Odgovor: »Naša velika želja je, da zasnujemo najbolj prijateljske odnose z Jugoslavijo in da sodelujemo z njo na kulturnem, političnem in gospodarskem področju. Cipersko ljudstvo ni pozabilo moralne podpore, ki jo je Jugoslavija dala njegovemu boju za svobodo, in ji bo večno hvaležno. Ideali svobode in demokracije, skupni obema deželama, bodo vedno združevali naši dve naciji.«

Mobutujevi žandarji so pri prevozu premiera Lumumba, senatorja Okito in ministra Mpola iz Thysville v Elisabethville spet pokazali tipično belgijsko šolo. Preteplali so jih in zasramovali. Minister Mpolo je na posledicah ran izdihnil v ponedeljek v zaporu. Sedaj pripravljajo proces proti zakonitemu predsedniku kongoške vlade, vendar še čakajo na sodnike. Te naj bi »priskr-

navzven zanimiva, je predsednik Kasavubu povišal Mobutuja v čin generala in ga hkrati imenoval za vrhovnega poveljnika. Podlaga za napad na čete osrednje kongoške vlade, s podporo Belgijske in belgijskih finančnih krogov, je torej dana. Ali se potemtakem lahko čudimo, če se bodo lepega dne znebili svojih nasprotnikov v ječi tako, da bodo uprizorili dozdevni pobeg in nato upora-

OD TEDNA DO TEDNA

TUDI ZDA ZA KONFERENCO

Washington — V ameriškem zunanjem ministertvu so sporočili, da se ZDA strinjajo z britanskim predlogom Sovjetski zvezi, naj bi obnovili delo mednarodne komisije za Laos. Predlog so iz Londona poslali tudi LR Kitajski.

Predsednik zakonite laoske vlade Fuma, ki se je zatekel v Kambođu, je v intervjuju »New York Timesu« predložil za rešitev laoske krize, naj bi na Zahodu prenehali podpirati »skupino plavih«, t. j. vlado Bun Uma in generala Nosavana, naj bi sklicali konferenco o Laosu in naj bi se lotili laoskega problema in ostalih problemov južnoazijskih dežel na nov način.

GROZLJIVE STEVILKE

Varšava — Znanstveni inštitut Szlonski v Katovicah je objavil knjigo »Hitlerjevo ropanje poljskih otrok 1939-1945«, v katerem pisec govori o enem največjih zločinov — deportaciji in germanizaciji poljskih otrok. Pri tem je bilo uničenih več kot 200.000 poljskih otrok.

FERHAT ABAS V INDOEZIJI

Bogor — Predsednik začasne alžirske vlade Ferhat Abas se te dni mudi na obisku v Indoneziji. Po razgovorih z vodilnimi indonezijskimi politiki je izjavil, da je prepričan, da bo Indonezija z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago, podprla stvar alžirskega naroda.

DELAVCI SO SE VERNILI NA DELO

Bruselj — V ponedeljek so se belgijski delavci — 150.000 kovinarjev in rudarjev — po petih tednih ogorčenega boja s celotno belgijsko žandarmerijo in policijo in 20.000 vojaki — vrnili na delo. Ven-

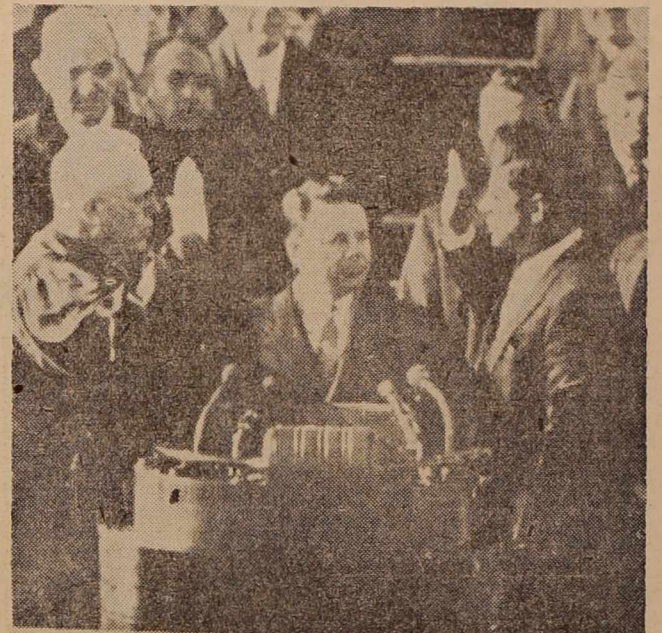
PREDSEDNIK KENNEDY VSTOLIČEN

MNOGO OBETAJOČE PRVE PREDSEDNISKE BESEDE PO ZAPRISEGI □ ZA POGAJANJA Z VZHODOM □ VEČJA POMOČ JUŽNIM SOSEDOM IN PODPORO NEUTRALCEM □ OBOROŽITEV ZDA TUDI NAPREJ

V petek so v ameriškem Kongresu svečano vstolili 35. predsednika ZDA Johna Kennedyja. Navzlic močnim snežnim nevjavicam je glavno mesto pripravilo novemu predsedniku nadvse svečan sprejem po starem, tradicionalnem ceremonialu. Po očičenih ulicah je skupno s predsednikom Eisenhowerjem prišel do ploščadi na Kapitolu, kjer je zaprisegel. Navzoči so bili bivši predsedniki: Truman, vdovi po nekdanjih predsednikih Wilsonu in Rooseveltu in bivši podpredsednik Wallace.

V prvi predsedniški besedi je novi predsednik sporočil »prijateljem in sovražnikom«, da je »baklja zgodovine prešla v roke nove generacije Američanov, rojenih v tem stoletju, prekaljenih v vojni, preverjenih v hladnem in vročem miru«. ZDA bodo »plačale vsakršno ceno, prevzele vsakršen napor, poskusile vsakršno težavo, podprle vsakršnega prijatelja in se uprle vsakršnemu sovražniku, da bi zagotovile obstanek in uspeh svobodnega sveta.«

Po mnenju novega predsednika naj bi se obe strani, t. j. Vzhod in Zahod, pomenile o miru, »preden bi mračne sile, sile uničenja, ki jih je znanost osvobodila, pripeljale človeštvo — namerno ali po naključju — do samouničenja«. Zavzel se je za razorožitvena pogajanja med dvema največjima silama. »Nikar se ne pogajamo iz strahu,« je dejal, »vendar se tudi ne bojmo pogajanj.«

Predsednik KENNEDY zaprisega pred sodnikom vrhovnega sodišča Warrenom

cije. Tisk je označil njegove besede kot »znamenje boljših časov«. Ugodno so reagirali tudi v vseh prestolnicah sveta, celo v Kubi, ki je, kot je znano, v zelo kočljivih odnosih z Washingtonom. Na Vzhodu

posebno opozarjajo na njegov poziv, naj bi »znova pričeli«, pri čemer naj bi upoštevali, da »civiliziranost ni znamenje slabosti in da iskrenost vedno podleže dokazovanjem«. Kennedy je obljubil večjo pomoč sosedom na jugu, v Latinski Ameriki, več razumevanja do nevtralnih dežel, pogajanja s SZ in podobno, vendar je tudi namignil, da morajo ZDA

tudi naprej krepiti oborožene sile in da na območju obeh Amerik ne bodo dovolile širjenja tujega vpliva. Zato bo najboljši sodnik njegovih dejanskih namenov praksa prihodnjih mesecev.

NOV ZLOČIN

beli Zdrženi narodi, vendar so ti za sedaj pomoč odklonili.

Toda strah, da se podobno kakor z ministrom Mpolom zgodi tudi s premierom Lumumbo in predsednikom senata Okito, je upravičen. Jugoslovanska vlada je s posebnim pismom opozorila glavnega tajnika OZN na to in zahtevala, da ga organi Združenih narodov zaščitijo. Obenem opozarja, da so omenjeni težki dogodki v Kongu v nasprotju z resolucijami Varnostnega sveta in Generalne skupščine.

V Mobutujevi vojski prevzemajo vse bolj belgijski častniki in svetovalci glavno besedo. Po vesteh iz Elisabethville pomagajo belgijski krogi organizirati celo posebno »tjujsko legijo«, ki bi se borila proti plemenu Baluba in enotam kongoške vlade na račun separatistične vlade premiera Combeja. Ljudi zanjo novačijo v Bruslju. Combe skuša tudi okrepiti letalstvo z letali, ki bi jih upravljali tujci. Vojaški predstavniki Mobutuja, separatista Kalondžija in premiera Combeja so se te dni domenili o skupni fronti proti Lumumbi zvestim enotam in ozemlju, ki ga imajo pod svojim nadzorstvom.

In da bi bila ta zveza tudi

bili dobro plačane morilce. Baje so v Belgiji že zbrali primerno vsoto, da bi jih najeli. To se lahko zgodi tudi potem, ko bodo premiera Lumumbo na uprizorjenem procesu obsodili.

Organi OZN pa gledajo vse to prekrižanih rok. Dvignili so hrup zaradi nekaj ujetih belgijskih padalcev, ki so jih ujela Lumumbi zveste enote, v skrbeh so za belce v Stanleyvillu, ker so tam oblasti zveste osrednji kongoški vladi, za kršitev človečanskih pravic tistih, ki jih vodijo belgijski kolonialisti, pa se ne zmenijo. In prav tu prihaja morala »stroge nevtralnosti« v popoln razcep s samo s seboj.

KAPETAN KONG LI PRIPOVEDUJE ...

Z 200 padalci nad regularno laosko armado — Generali in polkovniki z ameriškimi dolarji, limuzinami in vilami... — Dva-tisočglava vojska, ki bo šla do kraja v boj za dejansko neodvisnost.

Laoski problem še vedno močno zanima mednarodne kroge iz preprostega razloga, ker se utegne prav zaradi vmešavanja velesil spreleviti v mednarodni spopad. Te dni si prizadevajo, da bi znova upostavili komisijo za nadzorstvo nad premirjem, ki so jo ustanovili po znani ženevski konferenci, oziroma sklicali konferenco prizadetih dežel. Toda trenutno samo še potekajo pogajanja po diplomatskih kanalih, dogodki pa se razvijajo po tipični poti državljanske vojne.

Dopisnik francoskega časnika »Paris Presse l'intransigeant« Jean je napisal nekaj stavkov o srečanjih z laosko stvarnostjo. Med njimi je pomemben sestavek, ki govori o kapetanu Kong Liju, osebi, ki je svoj čas pripravila državni udar, pomagala premieru Fumi pri organiziranju oblasti, zavzemajoči se za nevtralnopolitiko, in se sedaj, po uporu prozahodnjaškega generala Nosavana, skupno z vladnimi četami in četami levičarskega gibanja Patet Lao bori proti tujemu vmešavanju.

Ko je princ Suvana Fumalani avgusta prišel na čelo države, piše francoski novinar, so bili Francozi zadovoljni. Princ se je zavzemal za nevtralnost in je bil po mnenju vseh edini človek, ki je bil

KONG LI — »Brez vile in avtomobila...«

sposoben uvesti red v Laosu. S Francozi so se strinjali tudi Angleži. Toda Američani so kar naprej podpirali generala Fumija Nosavana in ga bodrili, naj nadaljuje boj.

Na presenečenje vseh so padalci kapetana Kong Lija — bilo jih je le 120 — dvakrat potolkli veliko armado generala Nosavana, ko je krenila v napad na Vientian.

Tedaj je stopil v boj Patet Lao. Zavzel je Sam Nevo samo z 200 partizani, zajel večje število vojakov in pognal v beg 1.500 ljudi. Laoska armada, za katero so tako skrbeli Američani, je bila v resnici bluff. Odklonila je, da bi se bojevala.

Pod ameriškimi vplivom je laoska armada postala poglavitno državno telo, celo njena struktura. Za to malo deželo, ki šteje skupaj manj kot 2 milijona prebivalcev, je bil velik balast vzdrževati armado 29.000 vojakov, 5.000 orožnikov in 20.000 stražnikov. Toda ta armada, ki je prejela lepe uniforme in brezhibno korakala, je bila sposobna samo premikati se v jeepih in to v de-

želi, ki nima cest.

Castniki so bili — z redkimi izjemami — podkupljeni z ameriškimi dolarji. Dopuslili so jim, da so z določenimi uvoznimi dovoljenji dobili za 35 kipov (laoski denar) en dolar, četudi je bila sicer njegova vrednost na prostem trgu 110 kipov. Kapetan prejema mesečno 10.000 kipov. V dveh letih si je lahko zgradil nekaj milijonsko vilo z vrtom in velikim bazenom, opremljeno z razsvetljavo za nočne veselice.

Vsi polkovniki in vsi generali imajo ameriške avtomobile in vile. Dekleta iz Hong Konga ter lepe »taxy-girls« so prihajale z letalom ter drago prodajale svoje čare. Taka trohnoba je zajela tudi Kuomintang tik pred padcem.

Ta armada, preveč dobro oblačena, prebogata in korumpirana, je morala kloniti ob prvem napadu.

Toda kdo je mož, ki se mu je posrečilo, da jo je potolkel ob prvem napadu? Kdo je Kong Li?

O tem se spračuje ves svet, od 9. avgusta lani, kajti dan poprej je bil povsem neznan.

Srečal sem ga večkrat, pripoveduje francoski novinar. Nekot mi je pripovedoval o svojem življenju. Vedel sem, da mu je 27 let, da ni povsem čisti domačin iz Laosa, temveč sodi med manjšino Ka.

Je človek nizke rasti, vedno v gibanju. Vojaki ga obžavajo. Živi z njimi. Nima niti svojega avtomobila niti hiše. Stanuje sedaj pri enem, sedaj pri drugem. Sklenil je iti do kraja. Govori francoski, ne povsem tekoče, vendar se lahko jasno izraža. Ne pije in ne kadi. O vojakih — padalcih ima zelo ugodno mnenje. Smatra jih za viteze.

Nekoga popoldneva mi je dejal: »Polkovniki in generali mislijo samo na to, kako bi obogateli. Nihče ne misli na vojake. Če se Fumi Nosavan želi vrniti, bo moral najprej pobiti mojih 2.000 mož. Toda njegova vojska misli kakor jaz in se noče biti.«

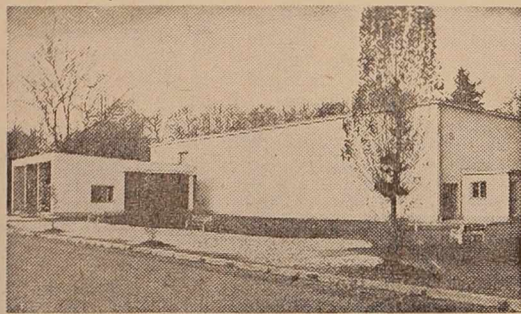
»Sedaj imate 2.000 mož?«
»Mlade ljudi, prostovoljce. V moje vrste so se uvrstili iz domoljublja, ker imajo starega režima dovolj. Učim jih, kako naj skačejo s padalom.«

Svet za prosveto in kulturo pri Občinskem ljudskem odboru v Murski Soboti je na nedavni seji analiziral delo kulturno-prosvetnih društev in ljudskih knjižnic ter pripravil predlog perspektivnega plana kulturno-prosvetne dejavnosti v soboški občini.

Kljub temu, da še vedno primanjkuje dvoran, so ugotovljali v analizi, so prosvetna in

ostala društva uprizorila v zadnjih letih veliko število iger, vendar je bilo precej teh

Soboška kino dvorana

SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR

ZA 1961

Prav v začetku leta je Slovenska izseljenska matica obdarila slovenske izseljence z izredno lepim knjižnim darilom: Slovenskim izseljenskim koledarjem za leto 1961. Vse tiste, ki že dolga leta žive izven domovine, a jim je kljub temu ostala pri srcu in živo spremljajo njen napredek in razvoj ter so globoko v srcu ohranili tudi ljubezen do materine govorice, bo ta knjiga gotovo izredno razveselila. Prikazala jim bo v sliki in besedi to, kar ob svojih, čedalje pogostejših obiskih vidijo in spoznavajo, jim približala in tudi vzpodbudila njihovo zanimanje za rojstne kraje.

Koledar je v primerjavi s prejšnjimi vsebinsko bogatejši in tudi slikovno še bolj pester. Posvečen je 20-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in 10-letnici ustanovitve Izseljenske matice. Ta dva dogodka nekako tudi določata vsebino, ki bi jo zato lahko razdelili v dva dela: v prikaz

uspehov socialistične graditve v Jugoslaviji, zlasti pa v Sloveniji ter delo izseljenskih organizacij. Posebno mesto zavzema članek Borisa Kraighe-hera, v katerem razvija svoje misli od srečanju z jugoslovanskimi izseljenci v Argentini. Vrsta člankov pa osvetljuje napredek Jugoslavije na raznih področjih: v elektrogospodarstvu, kmetijstvu, zunanji trgovini, zdravstvu, gradnji stanovanj, kulturni dejavnosti itd.

Te prikaze dopolnjujejo slike iz narodnoosvobodilne vojne in sestavki, ki osvetljujejo delo in življenje naših izseljencev v nekaterih državah. Posebej dobro pa je prikazan tudi njihov obisk v rojstnih krajih in srečanja z našimi najvidnejšimi državniki in političnimi voditelji. Žal pa med temi, res zelo izčrpnimi in tu-

slabo pripravljenih. V soboški občini je v lanskem letu delovalo 15 kulturno-umetniških skupin, ki pa so vse premalo sodelovale, kar se kaže v majhnem številu gostovanj. Marsikatero odrsko delo je bilo uprizorjeno le enkrat. V 82 gasilskih domovih je samo 22 manjših dvoran, ki pa ne zadovoljujejo vedno večjim potrebam. Tudi s televizijskimi klubi so težave. V občini je 13 vasi, ki imajo televizorje, vendar skoraj nikjer primernih prostorov.

Člani sveta so med drugim obširno razpravljali tudi o gradnji kulturnega doma v M. Soboti. Imenovali so posebni gradbeni odbor, ki naj bi poskrbel za ureditev stare kino dvorane v gradu, ki bi začasno služila kot gledališka dvorana. Računajo, da bo novi kulturni

dom dograjen v naslednjih petih letih.

Precej kritično je stanje vaških knjižnic. Do nedavna so imeli v nekaterih knjižnicah knjižne police kar po hodnikih in so si ljudje knjige kar sami izposojali. V soboški občini je 16 knjižnic, od katerih ima le 5 čez 500 knjig. Člani sveta so bili mnenja, naj bi se manjše knjižnice združijo, kupili pa naj bi tudi primerne kocke, ki bi služili za prenašanje knjig iz kraja v kraj.

Na seji sveta za prosveto in kulturo so med drugim razpravljali tudi o kino dvoranah v občini. Trenutno sta v občini le dve kinoaparaturi in to v Murski Soboti ter pri Gradu. Tudi v tem pogledu je pričakovati v prihodnjih petih letih napredek. Predvsem Ljudska univerza naj bi še naprej prikazovala okrotračne filme po vaseh, kjer nimajo možnosti, da bi redno obiskovali kino predstave. Lani si je take predstave ogledalo čez 6000 ljudi.

V naslednjih petih letih naj bi po mnenju sveta za prosveto in kulturo posvetili več skrbi knjigam Prešernove družbe, ki so v nekaterih krajih še premalo znane. Tudi stanje kulturnih spomenikov in spomenikov iz NOB ni najboljšje. Zato naj bi prispevali nekaj sredstev več kot doslej tudi za ureditev teh.

Obisk na Stari cesti

Po delu se prileže razvedrilo

Staro cesto bi lahko, če bi vzeli za merilo površino, na kateri se razprostira, uvrstili med največje vasi v Pomurju.

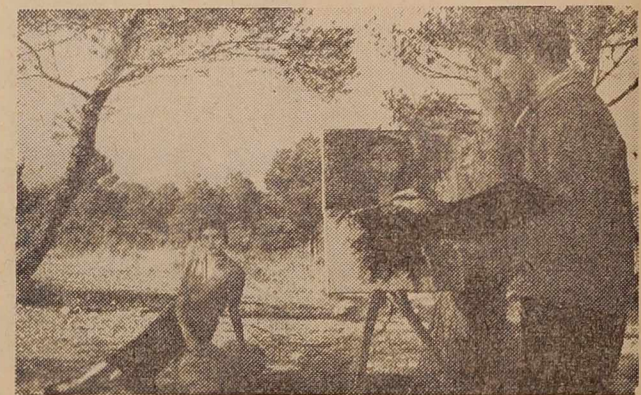
Ilejo le ilovnati klanci, ki pa so ob nalivih težko prevozni. Že večkrat so se skupno lotili dela, vendar je bilo vse prema-

IGRALEC - Film, ki je nastal po istoimenskem romanu velikega ruskega književnika F. M. Dostojevskega. Isto zgodbo, čeprav manj podobno avtorjevemu originalu, smo videli v šodmakovem filmu »Veliki grešnik« pred leti (z Gregory Peckom in Avo Gardner v glavnih vlogah). Francoski režiser Claude Autant-Lara je v svoji filmski enačici »Igralec« vzel osebe in probleme od Dostojevskega, vendar se ni smatral dolžnega, da bi dal zvesto kopijo originala. Gérard Philippe v vlogi Alekseja Ivanoviča, mladega vzgojitelja otrok generala Zagorjenskega, je dal solidno in korektno igranje, vendar znatno izpod svojih kreativnih možnosti, kakršnih smo pri tem pokojnem vrhunskem francoskem filmskem igralcu vajeni. Francoisi Rosay v vlogi bogate tete, katere smrt vsi pričakujejo, da bi

pa je dala Svicarka Liselotte Pulver, ki se je spominjamo iz filmov »Piroška« in »Pustolovšine Arséna Lupina«. Njen lik Pauline, nesrečne generalove hčerke, je prepričljiv, celo pretresljiv.

Film bo na sporedu soboškega kina v začetku prihodnjega tedna.

USODNA NEZNANKA - Ameriško-spanski film, ki ga lahko mirne vesti uvrstimo med uspele slabe filme. Filmu ne manjka napetega dejanja, postavnega junaka, privlačne lepote (Linda Christian), malce čudškega nasprotnika, razgibanih dogodkov, skoraj »pretresljiv« zalostnih ljubezenskih prizorov in dogodivščin, čudovitih pokrajinskih posnetkov na obali morja in na morju, a tudi težko razumljivih posegov »usode«. To je torej že skoraj vse tisto, kar daje filmu vnvanji bliski (čeprav je posnet v črno-beli teh-

Gérard Philippe in Aimee Anouk v filmu »Montparnasse 19«

devovali, je še enkrat potrdila svoj veliki sloves karakterne igralkice. Najposrednejši lik v filmu

nikoli, notranjo napetost in mikavnost - vendar je za povprečnega gledalca. Zahtevnejšega gledalca film ne zanima in ga ne sme zanimati samo po teh svojih elementih. Vrh vsega pa nam ostane v spominu v malce čudni luči glavna junakinja filma, njena usoda pa docela nerazumljiva.

Film bo na sporedu ob koncu tega tedna v Križevcih pri Ljutomeru.

SLAB DAN V BLACK ROCKU - nadpovprečen vestern in to v marsičem po zaslugi dobrega scenarija, odlične igranja glavnih junakov in solidne režije. Prizori v filmu so neobičajno impresivni in se razlikujejo v dobrem smislu od prizorov, ki smo jih vajeni v običajnih in povprečnih vesternih. Če primerjamo film s slednjimi, se nam zazdi kot naravno vino, kot resnična poezija v primerjavi s kovanim ritmom. Film, ki prepriča in nudi gledalcu obilo snovi za razmišljanje, zlasti če ta pozna in razume čas in kraj dogajanja. Skratka: psihološko poglobljen vestern, ki mu akcija ni prva in zadnja črka filmske abecede.

PEPEL IN DIAMANT - Poljski film režiserja Andrzeja Wajde, ki je zvesta adaptacija istoimenskega romana Jerzyja Andrzejewskega, objavljenega leta 1946. Danes smatralo to delo kot klasično delo povojne poljske literature. Režiserjeve težnje so daleč od tega, da bi ostal film zvojni zgodovinski resničen. On svoj dramatsko zgodbo obdeluje kot spopad med dvema človekoma in ne samo kot spopad povprečnih političnih doktrin. Ost filma je vendarle jasna: navzlic tragičnemu koncu je to pozitivni film, ki obsoja nesmiselnost žrtve za reakcionarni režim, ki ga je zgodovinski razvoj odvrnil. Od filma velja opozoriti tudi na vlogo glavnega junaka, ki jo igra Zbigniew Szybulski, saj je požel splošno priznanje svetovne kritike. Sicer pa prikazuje film težek in kompleksen svet poljske generacije, ki ji pripada tudi režiser.

Oba filma bosta ob koncu tega in sredi prihodnjega tedna na sporedu ljutomerskega kina.

DESIRÉE - Ameriški barvni kinemaskopski film, v katerem igra glavno vlogo znani Marlon Brando. Starejši gledalec, ki so videli že več prejšnjih filmov o Napoleonu in njegovem neuspelem pohodu v Rusijo, zlasti pa tisti, ki so se brali tudi nekaj literature o tem francoskem osvajalcu korziškega poredila, bodo ob filmu precej razočarani. Splošna in površna oцена, da je v filmu, na primer, zamenjala grafico Walewsko prikupna in nesrečna Desirée, je že blizu resnici. Resnica pa je namreč ta, da film ni uspel: niti scenarij niti režiser nista imela povedati gledalcu nič novega, a tudi Marlon Brando ne more stati te svoje vloge med uspešne. Zato je film dokajšnja paša za oči, zadovoljil pa le nezahtevne in manj razgledane gledalce.

OB ODHODU VERE HORVATOVE

Ko smo pred kratkim ob njeni odhodnici stali z njo v zbornici gimnazije, je imela na svoji delovni mizi šopke rdečih nageljnov in solze v očeh.

Teško se je odtrgati od krajev, ki se jim je umetniško srce posvečalo trinajst let in še težje je zapustiti mlad rod bodočih učiteljev, ki jim je bila profesorica Horvatova resnično dober likovni vzgojitelj. Vrsta priznanj, ki so jih prejeli za svoje likovne izdelke mladi učenci soboškega učiteljskega na različnih domačih in mednarodnih razstavah, so prof. Horvatovi gotovo najdražja zahvala in najlepše priznanje.

Po enoletnem bivanju v Egiptu, po študiju na slikarski akademiji v Firencah 1939 in končno po končanem študiju na ljubljanski akademiji za upodabljanje umetnost je Vera Horvatova 1948. začela v Soboti svojo prvo večjo umet-

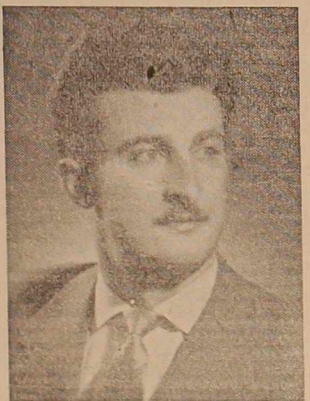
niško in pedagoško prakso - oboje z vidnimi uspehi. Izredno ugodje, ki ga je čutila v novem miljeju, ko se je s študično strastjo poglobljala v prekmurske pejzaže, je morala ponoviti dela, ki so ji po pravici ustvarila mesto med najboljšimi slikarji Prekmurja. Prav na zadnji kolektivni razstavi pomurskih upodabljaljočih umetnikov smo v njenih delih videli nove likovne pobude, ki so mnoge obetale in smo zato z zanimanjem pričakovali njen nadaljnji umetniški razvoj.

Čeprav bo profesorica Horvatova te pobude razvijala od slej v Ljubljani pri svoji materi, kamor je tako želela, smo prepričani in upamo, da bo še kdaj prišla med svoja prekmurska polja in med nas, ki jo cenimo. Na novem delovnem mestu pa ji želimo zadovoljstva in uspeh.

OTO NORČIČ DIPLOMIRAL

Te dni je na ekonomski fakulteti v Ljubljani diplomiral Oto Norčič iz Nemčevca.

Kot sin kmečkih staršev si je že zgodaj - ko je obiskoval gimnazijo v Murski Soboti - izobik-

val pogled na življenje. Knjiga in pero mu nista bila edina spremljevalca, doma ju je kaj rad zamenjal za plug in koso. Zdravo okolje je rodilo značaj, ki je vzbujal

jal zaupanje svojih vrstnikov. Zelo uspešno je vodil taborniško in mladinski organizacijo na gimnaziji

Na univerzi je pripadal tisti generaciji Kluba prekmurskih akademikov, katere cilj je bil: čim širša dejavnost kluba. Nekateri izmed teh oblik dela so osvojili tudi drugi pokrajinski klubi na ljubljanski Univerzi. Bil je predsednik KPA v letu I. Pomurskega študentskega festivala, ki je bil nedvomno najlepša povojna manifestacija pomurskih študentov. Pred tem pa je bil v klubu podpredsednik in vseskozi odbornik.

Na ekonomski fakulteti v Ljubljani so ga študentje izvolili za svojega predstavnika v fakultetnem svetu. Svoje izkušnje je pridružil mišljenju in hotenju študentov, ki jih je zastopal v dobi, ki pomeni prelomnico v našem visokošolskem študiju, ko je tudi ekonomska fakulteta prešla na trostopenjski študij in je prilagodila svoj študijski program novim potrebam prakse. Kljub temu je deloval še kot inštruktor za politično ekonomijo pri prof. Kraševcu, kar mu je materialno omogočilo, da je študij na tej fakulteti pravočasno končal.

Kolegi iz KPA, ki smo delali skupaj z njim, mu ob tej priložnosti želimo, da bo njegovo delo prav tako uspešno in raznoliko v praksi, kot je bilo plodno in koristno v študijskih letih.

Otroci in knjige v šoli na Stari cesti

Po hribih raztresene hiše in hišice so v zimski sivini od daleč podobne jati velikih ptic, ki so se vsede na valovito pokrajino. Že v začetku dobiš težav s cestami. Skozi vas pe-

lo. Ceste potrebujejo še veliko gramoza. O tem so se pred dnevi zopet menili. Najprej bodo utrdili ceste, ki povezujejo Staro cesto, Desjak in Mekotnjak s cesto v Žerovcih. In še en pomembnejši načrt i-

V SOBOTI PIONIRSKO-MLADINSKI KLUB

Pred nekaj dnevi so v M. Soboti odprli pionirsko-mladinski klub. Ob otvoritvi so imeli krajiški program z družabno prireditvijo.

V prostorih kluba so mladini vsak dan na razpolago časopisi, revije, radio, šah in ostale družabne igre. Ob torkih in petkih zvečer je v klubu mladinska politična šola, ob sredah pa razgovori s političnimi in drugimi javnimi delavci o najbolj aktualnih vprašanjih v občini. Tokrat bo izjemoma jutri, to je v petek, razgovor o družbenem planu soboške občine. Ob sobotah je v programu oddaja »Mikro-

fon je vaš«, ob nedeljah pa ples z družabnim programom.

V bližnji prihodnosti bodo organizirali v klubu študenti in dijaki literarni večer, prav tako nameravajo v začetku februarja pripraviti študentje dvojce predavanj.

Tečaj za učitelje madžarske narodnosti

Za učitelje madžarske narodnosti bo priredil Zavod za pedagoško službo pri OLO M. Soboti poseben 7-dnevni tečaj slovenskega jezika. V semestrskih počitnicah pa bo zavod priredil tudi več drugih tečajev in seminarjev za poglobitev pedagoškega znanja. Predviden je tudi tečaj o pedagogiki v vrtcih.

Novo madžarsko berilo

Te dni so dobile knjigarne v Pomurju dolgo pričakovano madžarsko berilo, ki ga bodo s pridom uporabljali na vseh ik dvojezičnih solah.

Vsi radi berejo

Menda je v malokateri vasi v hribovitih predelih med vaščani takako zakoreninjeno branje. Vsako nedeljo se oglašajo ljudje v knjižnici, izposojajo na si knjige tudi drugod. Zal, razpolaga ljudska knjižnica le z nekaj sto knjigami. Tudi otroci radi berejo. Ko sem se minulo soboto oglašil na šoli, je bilo v učilnici živahno. Otroci so se gnetli okoli učiteljice Tanje, ter izbirali knjige. Skoraj vsak si je izposodil kakšno. Nekateri so serali po pravljicah, drugi po pesmih. Vsako soboto si jih izposojajo. Ker pa so bile pred vrati počitnice, so izbrali nekoliko debelejše.

Vaščani ne skrivajo svoje družabnosti. Radi se zbero in pokramljujejo, pa tudi zaplešejo radi. Skoda je le, so mi ob koncu obiska žal, da nimamo kakšnega prostora za prireditve. Ob tem so mi šli na novo dvorano. J. Stolnik

V petek, dne 20. januarja, so delegati 52 kmetijskih organizacij glasovali za ustanovitev Kmetijsko-gozdarske zbornice za Pomurje. Ta zbornica ima nalogo pomagati včlanjenim organizacijam pri reševanju vseh problemov, ki nastajajo pri razvijanju kmetijske in gozdarske proizvodnje in utrjevanju organizacij, ki se ukvarjajo s to proizvodnjo.

Kmetijska zbornica združuje v svojem članstvu vsa kmetijska, vinogradniška in gozdna gospodarstva, vse kmetijske zadruge, vodne skupnosti s področja Pomurja, kmetijske in gozdarske posl. zveze ter veterinarske postaje. V zbornico se lahko včlanijo kot prostovoljni člani tudi industrijska in obrtna podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo kmetijskih pridelkov ali kakorkoli sodelujejo pri razvijanju kmetijstva. Taka podjetja so »Pomurka«, Tovarna mlečnega prahu, »Mlekopromet«, »Simentalka«, obrat »Agromerker«, agroservisne delavnice itd. Že po sestavi članstva je moč soditi, da je kmetijsko-gozdarska zbornica zelo važna organizacija.

Naloga zbornice je, da daje strokovno organizacijsko in tehnično pomoč svojim članom. Znanje je, da so naša kmetijska gospodarstva komaj na začetku razvoja. Če hočemo tudi v kmetijstvu dosežati večje dohodke in poceniti proizvodnjo, moramo uvesti tak proizvodni proces, ki se bo približal po svojem načinu industrijskemu. To pa lahko dosežemo le z uvajanjem mehanizacije v vse faze proizvodnje.

Ze danes imamo nekaj primerov, da 2 delavca s kombajnom napravita v enem dnevu toliko, kakor prej 18 ljudi, da 1 delavec v dobro opremljenem mehaniziranem pitališku lahko

oskrbuje 500 bekonov, da 1 delavec ob avtomatični krmlilnici v perutninarski fermi lahko oskrbuje 20.000 piščancev, da en delavec lahko oskrbuje 40 krav molznic itd.

Prva naloga zbornice je pomagati svojim članicam, da čimprej preidejo na industrijski način proizvodnje, zato bo treba iskati pogoje in možnosti, kje se ta lahko takoj uvaža, ter tehnološke postopke, s katerimi se da tak način proizvodnje z ozirom na naše specifične pogoje še izboljšati.

Kmetijske zadruge z veliko naglico ustvarjajo ekonomije iz zemlje, ki jo kmetovalci zapuščajo. Tudi to zemljo je treba vključevati v moderni industrijski proces proizvodnje, ker bo drugače ostala neobdelana. Tukaj so še posebej pereča strokovno organizacijska vprašanja, kako to proizvodnjo že od začetka tako urediti, da se zadrži obrat pozneje širi in nemoteno razvija.

Zivimo v času ko se struktura prebivalstva hitro menja in predvidevanja našega perspektivnega plana kažejo, da bo leta 1965 še samo 50% aktivnih prebivalcev zaposlenih v kmetijstvu. Ostali bodo dobili zaposlitev drugje. Smo priče procesu, ko zemlja izgublja obdelovalce. Vodne skupnosti spreminjajo zamočvirjene površine v dobro obdelovalno zemljo, krčimo gozdove in jih spreminjamo v obdelovalne površine, skoraj nerodoviti pašniki se z agro in hidromelioracijami spreminjajo v plodno zemljo itd. Vse to pridobljeno obdelovalno zemljo je treba vključiti v moderni proces proizvodnje. Zato je druga važna naloga zbornice, da načrtno usmerja urejevanje celotnega kmetijskega pod-

NALOGE KMETIJSKO-

Vprašanje: Solastnik sem družinske stanovanjske hiše, iz katere se bo najemnik vsak čas izselil. Zanima me, kateri od nas solastnikov se ima pravico vseliti v izpraznjeno stanovanje, postopek in kdo o tem odloča?

Odgovor: Po 171. čl. Zakona o stanovanjskih razmerjih odloča o tem, kateri od lastnikov se je upravičen vseliti v izpraznjeno stanovanje hiše, ki je solastnina večih, stanovanjski organ pri ObLO, na območju katerega je sporna hiša. V poštev pridejo le tisti solastniki, katerih idealni delež v hiši odgovarja površinsko stanovanju, v katerega se nameravajo vseliti. Pristojni organ pri občinskem ljudskem odboru mora pri svoji presoji upoštevati zlasti stanovanjske potrebe posameznih solastnikov, velikost solastniškega deleža in število družinskih članov zainteresiranih solastnikov.

Vprašanje: Na sodišču sem izpisoval sodbo, s katero je bilo najemniku v moji hiši odpovedano stanovanje in odločeno, da bo prisilna izselitev opravljena, ko bodo najemniku preskrbljeni najpotrebnejši prostori. Zanima me, kaj je razumeti pod pojmom najpotrebnejših prostorov, kje in kdaj lahko uveljavim prisilno izselitev in kdo je dolžan najemniku najti pristojne mu prostore?

Odgovor: Glasom 2. odst. 154. čl. Zakona o stanovanjskih razmerjih je za najpotrebnejše prostore šteti prostore, ki varujejo stanovalca pred elementarnimi nevarnostmi, njegovo pohištvo pa pred okvaro. S sodbo določene prostore mora nasprotniku v prvi vrsti preskrbeti odpovedovalec stanovanja, v podrejeni vrsti pa stanovanjski organ pri pristoj-

nem ObLO. Ali ponujeno stanovanje dejansko odgovarja zahtevanemu kriteriju najpotrebnejših prostorov, presodi ob nasprotnikovem ugovoru sodišče v izvršbi.

Vprašanje: Lani sem bil nekaj mesecev brez posla in dobil oskrbino. Zanima me, ali se mi ta čas šteje v delovno dobo za pridobitev pravice do rednega letnega dopusta?

Odgovor: Ne. Po izrecnem določilu 2. odstavka 107. čl. Zakona o delovnih razmerjih se čas začasne brezposelnosti ne šteje v delovno dobo, potrebno za pridobitev rednega letnega dopusta.

TUDI NA UČITELJISCU SOLSKA ZADRUGA

Tudi na soboškem učiteljišču so lani ustanovili šolsko zadrugo, ki šteje 150 članov. Zimske mesece so mladi zadrugniki posvetili izobraževanju. Nedavno so imeli že strokovno predavanje o obdelavi zemlje. Kmetijsko gospodarstvo Rakičan je dodelilo zadrugi pol hektarja zemlje. Sklenili so, da bodo na tej zemlji pridelovali povrtine. Med drugim si nameravajo ogledati tudi več kmetijskih gospodarstev in zadrug.

TUDI V SOBOTI PIONIRSKA LJUDSKA UNIVERZA

Pred nedavnim so tudi na osnovni šoli I v Murški Soboti ustanovili pionirsko ljudsko univerzo, ki se bo vključila v tekmovanje pionirskih iger »Moj kraj včeraj, danes in jutri.« Predavanja bodo imeli dvakrat tedensko.

V NASI NEDELJSKI AKCIJI, KI SMO JO ZAČELI OB 18. URI, SMO HOTELI VSAJ PRIBLIŽNO UGOTOVITI, KAJ VSE SE ZGODI ALI LAHKO ZGODI V ENI SAMI NOČI, TER VSAJ NA KRATKO ZABELEŽITI POMEMBNEJŠE DOGODKE. TO NOČ SMO OBIŠKALI STEVILNE KRAJE IN ZBRALI UGOTOVITVE. RAZEN TE GA SMO NA TELE. STEVILKI 138 VSO NOČ BELEŽILI NAJNOVEJSE VESTI IZ RAZNIH KRAJEV.

Nasa akcija se je začela pri prometu. Ob 18.30 je rumeni Fiat zdrknil iz Koceljeve ulice ter se zavil v prah. S prometnimi miličniki smo drveli proti Radgoni. Do Tisine smo srečali ali prehiteli kar 9 kolesarjev brez luči ter 5 z lučjo. Ugotovitev je porazna. Nekateri smo ustavili ter jim izročili bloke za 200 dinarjev. Sredi ceste je stala plava Olympia. Ponoči, brez prižganih luči... In kaj misli ob tem lastnik vozila D. J. iz M. Sobote? Cesta proti Vidmu je bila skoraj prazna, le tu in tam smo srečali kako osamljeno vozilo. V Ljutomeru so šli ljudje iz tina. Precej kolesarjev, kot po navadi brez luči. Mehanikje rdeče luči, skripanje zavor in nervozno brskanje po denarnicah. Nekateri so bili trmasti in so kljub opozorilu, oz. kazni, nadaljevali vožnjo brez luči. Zanimivo je, da vsakdo najde kak izgovor, pa če tudi včasih zelo, zelo naiven in neverjeten. Pred gostilno pri »Lovcu« v Lendavi je stala vprega. Konj je pokorno čakal gospodarja J. P. iz Dolge vasi, ki nam je dopovedoval, da je pripeljal otroka in da že dalj časa čaka na zdravnika. Malo pozneje pa smo zvedeli, da je bil zdravnik že precej časa domel. Pred gostilno v Beltincih sta miličnika snela z modrega Fiata tablici S-12943. Sofer namreč že precej časa nima tehnično vzposobnega vozila in urejenega vozniškega dovoljenja. Tudi proti M. Soboti smo srečevali kolesarje. Le vsak tretji je imel luč, skoraj vsem pa so manjka odbojna stekla. Le kdo bi jih mogel vse ustaviti...

PLES, RAZGRAJANJE IN VLOM

Medtem, ko je naš Fiat krožil po cestah, je v uredništvu v Koceljevi ulici brnel telefon, magnetofonski trak pa je beležil najrazličnejše vesti iz vseh koncev Pomurja. Naj zavrtimo magnetofonski trak: V prostorih družbene prehrane v Lendavi mladinski ples. Udeležba je precejšnja. Pri Gradu je mladina iz Zenkovec uprizorila v zadrugnem domu komedijo »Pokojniki«. Obisk je bil dober. V Radencih so imeli dopoldan letni občni zbor Zveze borcev. Nadaljevali so ga nekako ob 22. ure. Moje so bili precej

glasni. V Partizanski ulici v Lendavi je F. R. ob 22.35 razbil sipo na stanovanju žene, s katero živita ločeno. Na dvorišču je za nekako v istem času zmanjkalo moko kolo, last S. T. iz Centbe. Mladina iz Doline je priredila na Kapci »Veseli večer«. Nadaljevali so ga z mladinskimi plesom. Ker so točili tudi alkoholne pijače, se je prireditev končala z razgrajanjem in razbijanjem. Za tem je iz Lendave strelila se ena vest: V obratu družbene prehrane so zabeležili vlom. Podrobnosti niso znane. Sledile so vesti o sestankih, prireditvah, prečeh v sestankih.

KLIC V NOČI

Ob 22.11 smo se oglasili na postaji LM v Lendavi. Dežurni se je ravnokar na vso moč trudil, da bi poklical reševalno postajo. Namadoma je namreč zbolel sin vodnika Aleksandra Koteja v Dolgi vasi in bi mu morali nujno pripeljati zdravnika. Telefonist pri Proizvodnji natte se je končno le javil in že je telefon zvonil pri dežurnem soferju Beli Požancu. Ta je bil takoj na mestu. Niso minile tri minute, ko je avto že zdrvel v določeno smer.

V Križevcih pri Ljutomeru smo okrog 20. ure srečali dežurnega soferja Ljutomerske reševalne postaje Jožeta Zmavca. Peljal je v bolnišnico v Rakičan malega Branka iz Borejca, ki je zbolel za angino. V ta oddelek so pripeljali to noč še enega otroka iz M. Sobote. Na ginekološkem oddelku so sprejeli dve pacientki ter zabeležili od šestih zjutraj tri porode: Agneza Balent iz M. Sobote - dečka, Emilija Skrlec iz Rankovca - dečka in Marija Gal iz Lendave - dečka. Tudi na ostalih oddelkih so sprejeli to noč nove paciente.

V Lektarni v M. Soboti so izda-

ŠE NEKAJ O VARNOSTI DRUŽBENE LASTNINE

V podjetjih pogosto mislijo, da so z namestitvijo vratarjev, oziroma strazarjev že docela zavarovali družbeno imovino. Zal pa se pogosto zgodi, da je spaneč močnejši od zavesti in takrat...

Se bolj kričeče pa je to vprašanje v podjetjih in ustanovah, ki nimajo vratarjev. Pogosto imajo vrata le navidez zaprta, marsikje pa pozabijo le praprta okna. Ob vsem tem pa niti ne pomislijo, kaj se lahko zgodi ponoči in če je tako, kdo bo potem odgovoren? Zaprta okna in dobre ključavnice so v teh primerih edino jamstvo za varnost, vendar še marsikje nimajo zadolženih ljudi, ki bi po končanem delu prekontrolirali, če je vse v redu. Kaj če bi se prav to noč zgodilo tako v M. Soboti ali drugod, kot se je v Lendavi, ali pred kratkim v prodajalni »Borovo« v M. Soboti? Na to pogosto pomislimo šele takrat, ko je že prepozno!

Ob koncu najlepše hvala miličnikom in vsem onim, ki so na kakršenkoli način sodelovali v naši akciji.

J. Stolnik

Tik pred novo sezono

Čeprav je zdravilišče v Slatinu Radencih zaprto že od 20. decembra zaradi »mrtve sezone«, ker pač v zimskih mesecih ni gostov, življenje v zdravilišču tudi v tej dobi ni zamrlo. Odprti sta dve gostišči in hotel za prenočitve prehodnih gostov. Vsako sredo, soboto in nedeljo zvečer pa je v »Gostilni pri pošti« veselo. Sicer pa je tudi kino dvorana vedno polna kino obiskovalcev. Zimsko sezono so dokaj pridno izkoristili tudi za razne tečaje in šole. Tako so organizirali dopolnilno osemletno šolo za delavce zdravilišča, pouk družbenih ved in drugo. Tudi razni tečaji so na dnevnem redu. Organizirali so šoferski tečaj, imajo pa tudi tečaje za nemški jezik, v kratkem pa bodo začeli s sedemdnevним seminarjem v okviru Rdečega križa, ki ga bo obiskovalo predvidoma 50 ljudi. V kratkem bodo imeli v Radencih prleški študentje prireditve pod naslovom »Vesela Prlekija«, za pust pa namerava zdravilišče organizirati pustno veselico.

V zdravilišču se že zdaj pripravljajo na novo sezono: razpravljajo o cenah, sklepajo pogodbe s turističnimi in drugimi organizacijami, v teku je program reklam, razpravljajo pa tudi o novem plačilnem sistemu v gostinstvu, urejajo prostore in podobno. V novi sezoni se cene penzionov ne bodo bistveno spremenile, čeprav bodo uvedli tudi postrežnino. Cene se bodo le prilagodile tržnim pogojem, predvsem cenam osnovnih živilskih artiklov. V zvezi z investicijami pripravljajo v Radencih načrte in program razvoja Radenec, izdelujejo pa tudi urbanistični načrt za stanovanjsko-komunalno izgradnjo Ra-

deneč in ekonomski elaborat k urbanističnemu načrtu za zdraviliško-turistično izgradnjo Radenec.

Vsak dan, pa ne samo na lendavski progi, kjer je ujel naš reporter ta posnetek, je v avtobusih gneča. In tako bo najbrž še ostalo, kajti, zgodi se tudi, da je avtobus prazen.

ročja, določa, kje se naj v bodoče izgrajujejo kmetijski obrati in kdo jih naj gradi. Zbornica bo proučevala: uvajanje najnovjših tehnoloških procesov, kakor v poljedelstvu tako v živinoreji, sadjarstvu, vinogradništvu in gozdarstvu, uvajala najbolj uspešen in najbolj ekonomičen način prehrane živali, posebej za farmako rejo in posebej za individualno rejo v kooperaciji, upoštevaje pri tem najcenejši način pridobivanja krme doma, skrbela za kmetijsko strokovno solstvo in izobraževanje kadrov na delovnih mestih, pomagala pri uvajanju stimulatnih oblik nagajevanja po učinku, sodelovala bo z državnimi organi pri planiranju kmetijske proizvodnje in predlagala ukrepe na podlagi zakonitih predpisov, izdelovala študije o ra-

vrst. Zavod bo delal po naročilu zbornice ali njenih članov, po naročilu okrajnega ali občinskega LO in tudi drugih organizacij. Zavod bo imel tudi laboratorij za preiskavo zemlje. Izdeval bo analize tal, dajal navodila o pravilni uporabi gnojil itd. Z zbornico je dobilo naše kmetijstvo v okraju organizacijo, ki jo je že davno potrebovalo. Z ustanovitvijo zbornice se bistveno spremenijo tudi vloge in vsebina zadrugne zveze. Zadrugna zveza ostane kot zveza kmetijskih zadrug in je članstvo v njej prostovoljno. Zveza se ne bo več ukvarjala z nalogami pospeševanja proizvodnje in njene organizacije, ampak bo postala družbeno-politična organizacija, ki bo obravnavala predvsem probleme notranje organizacije zadrug

GOZDARSKE ZBORNICE

jonizaciji poljedelske, živinorejske, sadjarjske, vinogradniške in gozdarjske proizvodnje, skrbela za semena, gnojila, saditveni in zaščitni material itd. Zbornica bo obravnavala vse te probleme na upravnem odboru v katerega so delegati izvolili 19 odbornikov, in na svojih strokovnih odborih, ki jih bo imenoval upravni odbor za vsako pagnogo proizvodnje posebej. Da bo zbornica lahko zadostila tem nalogam, mora imeti solidno strokovno službo. Delegati so zato sprejeli sklep o ustanovitvi kmetijskega zavoda, v katerega bo vključen tudi dosedanj živinorejsko-veterinarski zavod. V kmetijskem zavodu bodo strokovnjaki za poljedelstvo, za živinorejo, za sadjarstvo in vinogradništvo. Razen tega bo v zavodu tudi agroekonomski oddelk, ki bo izdelovalo ureditvene načrte in investicijske in druge elaborate vseh

in proučevala odnose, ki nastajajo na vasi ob proizvodnem sodelovanju. Zadrugna zveza bo torej spremljala in razvijala vse oblike kooperacije v proizvodnji. Gre torej za zaščito družbenih interesov in tudi za zaščito individualnega kmetovalca kot partnerja v proizvodnji. Druga naloga pa je pomoč pri notranji organizaciji zadrug, kako najboljšo razporediti delovna mesta in izvesti organizacijo dela. Zveza bo pomagala pri sestavi pravil, pravilnikov in postopnikov, zlasti pa bo skrbela za pravilno funkcioniranje organov upravljanja in za njihovo usposabljanje. Obe organizaciji sta torej izredno važni in delitev dela med njima pomeni novo vsebino dela in pomoč kmetijskim organizacijam in zadrugam pri nadaljnjem razvoju kmetijstva.

Stefan Antalič

V Meleh so gasilci aktivni

Pred nekaj dnevi so se gasilci Gasilskega društva Mele pri Gornji Radgoni zbrali na letnem občnem zboru. Ugotovili so, da so med letom realizirali vse sklepe lanskoletnega občnega zbora: uredili so orodjarno in povečali število članov društva.

OSEM PREDAVANJ V SOLI ZA STARŠE

Šola za odrasle v Radencih dobro dela. V programu imajo osem predavanj. Udeležba na prvih dveh predavanjih je bila zelo dobra. Obiskovalci predavanj so se zanimali predvsem za nekatera vprašanja s področja zdravstva in vzgoje. Nič slabša pa ni bila udeležba na predavanju o zunanjepoličnih dogodkih, ki ga je organizirala SZDL.

ZABAVNI VEČER NA GIMNAZIJI

Soboški gimnazijci so pred dnevi priredili zabavni večer, na katerem so sodelovali z veseloigro »Čudež v puščini«, nastopili so mladi recitatorji, gimnazijski kvartet, pevka Jožica in duet Hojzan - Vereš. Starši, katerim je bil veseli večer namenjen, so bili s prireditvijo zadovoljni, zato so izrazili željo po več takih prireditvah. Podobno prireditev pripravljajo tudi na učiteljišču.

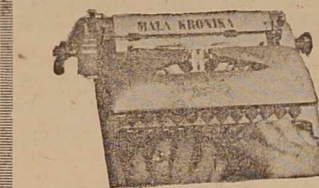
PRI TRČENJU NASTALA VEČJA MATERIALNA ŠKODA

Na relaciji Videm-Cerkvenjak sta trčila dva osebna avtomobila Fiat 1100, last Ivana Kocmuta iz Maribora in Opel Olympia, last Stefana Semeniškega iz Spodnjega Velovlaha.

Pri trčenju, ki je nastalo zaradi poledenosti ceste in neprevidnosti, je vrglo osebni avtomobil Opel Olympia 70 metrov daleč v jarek. Škoda na obeh vozilih znaša skupno 100.000 dinarjev.

MOPEDIST SE JE ZALETEL V KOLESARJA

Na ovinku v Cankarjevi ulici v Lendavi se je mopedist Jože Bero iz Lendave zaletel v kolesarja Stefana Farkaša iz Lendave. Mopedist je poškodoval zadnje kolo na kolesu.

SE ENO TRČENJE

Kolesar Franc Husar iz Bakovec se je zaletel v osebni avtomobil, ki je parkirani na desni strani ceste pred železniškimi zapornicami v Murški Soboti. Pri trčenju je poškodoval radijsko anteno na avtomobilu, sam pa je dobil lažje poškodbe. Franc Husar je upravljal kolo v vinjenem stanju.

OTROCI ZANETILI OGENJ

V soboto je na Lendavski cesti 15, pri Ani Kaman v Murški Soboti izbruhnil požar. Po poznejših preiskavah so ugotovili, da so požar zanetili otroci, ko so se igrali v šupi, v kateri je bil nameščen svinjski kotel. Domači so pravočasno opazili ogenj. Na pomoč so takoj priskočili gasilci iz Tovarne mesnih izdelkov in ogenj pravočasno pogasili.

ZARADI SLABIH ZAVOR SE JE PREVRNIL

Pred nedavnim je na relaciji Jančev vrh - Osešlavi traktorist Avgust Zemljič iz Zenovca, zaprosen pri Vinogradniškem gospodarstvu Gornja Radgona, upravljal traktor Unimog s prikolico. Zaradi pokvarjenih zavor na prikolic je zapeljal po nasipu navzdol in se pri tem prevrnil. Materialna škoda na vozilu znaša okrog 20.000 dinarjev.

ROJSTVA

Rodile so: Stefanija Kumin iz Satahovec - dečka, Frančiška Fico iz Beznovec - dečka, Slavica Kuhar iz Borejec pri Ljutomeru - dekllico, Julijana Djurica iz Su-

botice - dekllico, M. Kumin iz Brezovec - dečka, Marija Ternar iz Crenovec - dečka, Ana Belak iz Paricnjaka - dečka, Terezija Kregar iz Bakovec - dekllico, Irma Pasičnjek iz Boreče - dekllico, Breda Žnidarič iz Murske Sobote - dekllico, Majda Sarkezi iz Crenovec - dekllico, Frančiška Zitek iz Hrastja-Mota - dekllico, Terezija Bežan iz Noršincev pri Ljutomeru - dekllico, Marija Skafar iz Beltincev - dekllico, Terezija Vajs s Tisine - dekllico, Erna Tababer iz Murske Sobote - dekllico, Ana Karoli iz Murske Sobote - dečka, Helena Konter iz Bakovec - dekllico, Rozalija Hladnjak iz Veržeja - dekllico, Gizela Sirovnik iz Salovec - dečka, Karolina Zelezen iz Puževca - dekllico, Gizela Graf iz Martjanec - dečka.

POROKE

Poročili so se: Stefan Kodila, poljedelec iz Alteneudorf (Avstrija) in Marija Jančar, poljedelka iz Bakovec; Jože Legenič, pekovski pomočnik iz Murske Sobote in Matilda Zganjar, delavka iz Moravec; Franc Sreš, mizarski delavec iz Bakovec in Marija Senčar, kartonažerska delavka iz Kroga.

DAROVALCI KRVI NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI

od 4. I. 1961 do 14. I. 1961
Franc CELEC - osmič, Koloman ŽILAVEC - devetič iz Murske Sobote, Franc PETEK - petič iz Melnice, Ivan VUČIČ - četrtič iz Gradišča, Ana Cigan - sedmič, Helena ŽIZEK - četrtič, Katarina KELENC - sedmič, Stefan KOREN - tretjič, Ana LEBAR - tretjič, Terezija KOLENKO - četrtič, Marija KELENC - tretjič, Eufemija GEREK - tretjič, Katarina BALAZIČ - tretjič, Marija BALAZIČ - tretjič, Ema MARKOJA - drugič, Vilma GRAVAC, Roza KELENC - petič, Genovefa ŽIZEK - četrtič, Marija KOLENKO, Jožef LEBAR vsi iz Dolnje Bistrice; Marija TITAN - devetič, Marija TITAN - petič, Janez BOROVIČ, Vince KOLMANIČ, Katarina REYNER - petič, Cecilija ULEN - tretjič, Terezija OBAL - sedmič, vsi iz KROGA; Ivan SOBČAN - četrtič iz Renkovec, Lina ČAHUK - sedmič iz KRIZEVEC, Marija RAJTER - drugič iz Brezovice.

TRANSFUZIJSKA POSTAJA MURSKA SOBOTA

Radiotelevizija - Ljubljana

od 29. do 4. febr.

NEDELJA

8.00 Mladinska radijska igra - Miro Jevtevič: Kje je robot; 8.48 Iz albuma otroških pesmi; 9.00 Z zabavno glasbo v novi teden; 10.00 Se pomnite, tovariši! Anica Trampuž; Sestanek ob šestih; 10.30 Slovenski samospetvi na pesnitve partizanskih pesnikov - borcev; 10.45 Spoznavajmo svet in domovino; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma; 15.30 Majhen mozaik melodij; 16.00 Humoreska tega tedna - O Henry; Breševica; 16.20 Za nedeljsko popoldne (Zabavna glasba); 17.10 Peli so jih mati moja...; 17.30 Radijska igra - Ephraim Kishon; Blumilchov prekop; 18.00 Mihael Glinka: Noč v Madridu, uvertura (Simfonični orkester ruskega radia, dirigira Aleksander Gauk); 18.45 Petnajst minut s kmečko godbo; 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila; 20.05 Izberite melodijo tedna; 20.50 Plesni orkester Ray Anthony; 21.00 O Verdijem življenju in delu - VIII. oddaja; 22.15 Ples o radijskem sprejemniku; 23.05 Nočni simfonični koncert.

PONEDELJEK

8.00 Poročila; 8.05 Gioacchino Rossini - Otorno Respighi: Fantastična prodajalna, baletna suita; 8.40 Med Beogradom in Moskvo; 9.00 Naš podlistek - O. B. Merin; Ameriški sinkope - L.; 9.20 Operne melodije; 10.15 Od polke do rock'n'rolla; 10.40 Zbor Madrigalistov iz Celovca; 11.00 Po svetu jazz; 11.30 Za otroke; 12.00 Trio orglice Andreja Blumauerja; 12.15 Radijska kmečka univerza - prof. ing. Ivo Jelacnik: Pomen odbire govorništva za predvideni razvoj življenja; 12.25 Sedem pevcev - sedem popev; 12.45 Pianist Marijan Lipovšek igra skladbe Milenka Živkovića, Iva Lhotke-Kalinskega in Miloja Milojevića; 13.30 Natko Devičič: Istrska suita; 13.50 Zabavni ansambli; 14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo slovenske poslušalce; 15.40 Naši potniki na tujem - Drago Koštrjil; Pri naših v Aleksandriji; 17.15 Soperjem na pot! 18.00 Športni tednik; 18.15 Izbrani umetniški nastopi časa Pianistka Edith Farnadi; 18.50 Clovek in zdravje; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Glasbeni varieté; 20.40 Kulturni globus; 20.55 Festival v Bergenu; 23.05 Iz naših studiov; 23.55 Prijeten počitek!

TOREK

8.05 Izberite melodijo tedna; 8.50 Zabavni orkester Alfred Scholz; 8.55 Za solarje - Pajac in Peter; 9.25 Anton Lajovic: Capriccio; 9.40 Zenski zbor »Svoboda« Laško p. v. Julija Goriča; 10.15 Violinist Karoly Seneszy igra Hubaya, Wieniawskiego in Paganinija; 10.55 Vedri intermezzo; 11.00 Novi posnetki svetovnih opernih pevcev; 11.30 Deset minut iz naše beležnice; 11.40 Iz skicirke orkestra Norrie Paramor; 12.00 Zadovoljni Kranjci z novimi in stariimi vzhajajo; 12.15 Kmetijsko nasveti - Jože Kregar; Cepili bomo že zdaj; 13.30 S popevkami čez kontinente; 14.05 Za solarje - H. Ruland: Sredi noči in ledu; 14.35 Uvertura in medigre; 15.40 Listi iz domače književnosti - France Pibernik; Pesmi; 17.25 Sergej Rahmaninov: Koncert za klavir in orkester št. 2 v e-molu (Arthur Rubinstein - klavir, Čikaški simfonični orkester dirigira Fritz Reiner); 18.00 Iz naših kolektivov; 19.15 Klavir in orgle; 19.25 Kmetijsko nasveti v operi; 20.00 Pojo Mali galski pevci; 20.30 Radijska igra Mile Klopčič: Mati; 21.40 Iz filmov in glasbenih revij; 22.15 Komorni večeri pri W. A. Mozartu - XIII. oddaja; 23.05 Po svetu jazz; 23.55 Prijeten počitek!

SREDA

8.00 Poročila; 8.05 Mladina poje Posnetki z okrajnih pevskih revij; 9.00 Jezikovni pogovori; 9.15 Ali vam usaja?; 10.15 Odlomki iz opere Mefistofeles Arriga Boita; 11.00 Kaleidoskop za zabavo; 11.30 Za cisticane; 12.00 Nastopa ansambel poljskih pesmi in plesov »Mazowsze«; 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Lojze Hrčak: Prihodnja organiziranja proizvodnje sadnih sadik; 13.30 Skladbe klavirskih virtuozov; 14.05 Za solarje; Miško Kranjec: Imel sem jih rad; 14.35 V snegu; 15.45 Radijska univerza - Delovna storilnost - IV. 16.00 Koncert po željah poslušalcev; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Sestanek v sredi; 17.30 Cetrtr ure s pevko Anico Zubović; 17.45 Ujuz na koncertnem odru; 18.00 Kulturna kronika; 18.20 Od Gallusa do Hindemitha; 18.45 Stari angleški napetv z orkestrom Sidnev Bowman; 20.00 Sanremo 1961; 20.50 Manuel de Falla: Kratko življenje; Opera v 2 delanib; 22.15 Mladini plesalec; 22.50 Literarni noturno; 23.05 Iz modernega glasbenega sveta.

CETRTEK

8.00 Poročila; 8.05 Glasba ob delu; 8.35 Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Skoberneta; 8.55 Za solarje - A. Verdetti: Tio in velika prerada; 9.25 Revija instrumentov; 10.15 Okrog sveta z orkestrom George Melachrinu; 10.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje; 11.00 Ruski tečaj za začetnike - 4. lekcija (ponovitev); 11.15 Harfa in hammond orgle; 11.20 Od menuta do rapsodije; 12.00 Narodne ob svemirjavi harmonike; 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Jože Spanring: Pomen ušesca polja v stonjih kmetijskega šolanja; 12.25 Iz oper A. Thomasa in C. Saint-Saens; 13.30 Poje moški zbor »Svoboda« iz Koprca p. v. Vladimira Lovca; 13.45 S citrami po Evropi; 14.05 Orkestralne miniature; 15.40 Iz svetovne književnosti - Sodobna arabska lirika; 16.00 Tako igrajo in nojo v Varšavi; 16.30 Obisk pri naših solistih in skladateljih; 17.15 45 minut turizma in melodij; 18.00 Matija Bravničar: Hlapec Jevnej in njegova pravica I. del; 18.30 Osvetni napetvi; 18.45 Ljudski parlament;

KOŠARKA

ELAN ŠE VEDNO PRVI

Pretekli teden je bilo odigrano šesto kolo Pomurske košarkarske lige. Srečanja so se končala precej pričakovano, tako da ni bilo posebnih presenečenj. Moštvo Elana je tudi tokrat dokazalo, da v prejšnjih kolih doseženi rezultati niso bili zgolj naključje, pač pa za zaslužen priznanje. Tudi moštvo Grafičarja se je tokrat zelo izkazalo, saj je premagalo moštvo Sloge kar z 58 koši razlike.

V VI. kolu so se srečanja med moškimi ekipami končala takole: Grafičar : Sloga 84:26 (32:17) ESS : Akademik 51:52 (16:17); Vajencec : Elan 37:86 (9:42); Ljutomer : Rakičan 54:13 (18:4).

Tekme so bile tokrat dokajakovostne. Pri nekaterih moštvih pa je še vedno opaziti, da niso posebno izurjena v metanju na koš, kar pa je seveda odločilno pri vseh košarkarskih tekmah.

LESTVICA PO VI. KOLU

Elan	6	6	0	0	498:241	12
Ljutomer	6	5	0	1	328:219	10
Grafičar	6	4	0	2	315:252	8
ESS	6	4	0	2	326:273	8
Akademik	6	3	0	3	321:243	6
Vajencec	6	1	0	5	222:341	2
Rakičan	6	1	0	5	182:349	2
Sloga	6	0	0	6	172:446	0

Najboljši strelci v VI. kolu: Milošević 46, Koškar 44, Berce 39, Titan 27 in Avguštin 25 košev.

STRELCI NA ESS

Na soboški Ekonomski srednji šoli so pred dnevi priredili tekmovanje za prvenstvo v streljanju z zračno puško. Tekmovali so v novi telovadnici, ki postopoma že pričinja služiti svojemu namenu. Tekmovanje je bilo zelo množično, saj je nastopilo 77 mladih strelcev, doseženi pa so bili povprečni rezultati predvsem zaradi slabih pušk. V ekipnem tekmovanju med posameznimi razredi je zmazala tekmovalna skupina 3. b razreda z 255 točkami ali povprečno 51 točkami na tekmovalca, drugi je 3. a razred z 250, tretji 4. a razred z 242 točkami itd. Razredni prvaki - posamezniki pa so postali: Fran Sanač v I a razredu (52 točk od 100 možnih), Milan Vrbniak v I b razredu z 48, Evgen Bužič v I c razredu z 48, Stefan Kuzmič v II a razredu z 42, Zoltan Herceg v II b razredu, Gustav Mauko v II c razredu z 61, Jože Cider in Anton Puškarič v III b razredu s po 58 točkami, Stefan Nemeš v 4 a razredu s 59 točkami.

V KRATKEM PO POMURJU

BUČKOVCI - Pred kratkimi je imel šolski odbor v Bučkovcih svoje. Med drugim so razpravljali o sestavi šolskega proračuna, na koncu pa so učitelji poročali o šolskih uspehih učencev.

RADOSLAVCI - Na seji Krajevnega odbora v Radoslavcih so razpravljali o petletnem perspektivnem planu, o vzdrževanju krajevnih cest, popravilu dveh mostov na Ščavnici.

SELO-FOKOVCI - Na enem izmed nedavnih sestankov mladinske organizacije Selo-Fokovci je mladina iz obeh vasi izrazila željo po ustanovitvi dveh organizacij. V bodoče bi naj imela mladina v vsaki vasi svojo mladinsko organizacijo.

DOBROVNIK - V kino dvorabili v Dobrovniku letna konferenca Krajevnega odbora Zveze borcev. Razpravljali so o bodočih nalogah, izvolili novi odbor ter delegate za občinsko konferenco Zveze borcev, ki bo 2. februarja.

Krajevni odbor Socialistične zveze je v minulem tednu priredil množične sestanke SZDL na področju Krajevnega odbora Dobrovnika. Na sestankih so bili vaščani seznanjeni o občinskih taksah.

SLATINA RADENCI - Te dni so v Radencih dogradili novo mostno tehniko, ki bo služila predvsem kmetijski zadruzi. Staro tehniko so odstopili prebivalcem v Spodnji Ščavnici.

NORSINCI - Cesta, ki povezuje Norsince s Cvenom, je v zelo slabem stanju ter res nujno potrebna popravila. Se-

ZENSKA LIGA

V telmi za prvenstvo je moštvo Elana premagalo ustrezno moštvo Sloge z rezultatom 17:6. Najboljše realizatorke po II. kolu: B. Kovačič in G. Koudila (obe Učiteljske) s po 21 koši.

LESTVICA PO II. KOLU

Elan	1	1	0	0	17:6	2
Sloga	2	1	0	1	48:40	2
Mladost	1	0	0	1	23:42	0

PIONIRSKA LIGA

V drugem kolu sta se srečanja končali takole: Polet A : Mladost A 6:31 (0:9), Polet B : Mladost B 6:28 (2:17). Najboljša realizatorja po tem kolu sta Glažar in Lebar, oba Mladost, prvi z 28, drugi pa z 26 koši.

LESTVICA PO II. KOLU

Mladost A	2	2	0	0	82:22	4
Mladost B	2	1	0	1	44:57	2
Polet A	2	1	0	1	30:48	2
Polet B	2	0	0	2	23:52	0

Tudi v Krogu in Moščancih društvo Partizan Novi športni objekti

Tudi v Krogu pri M. Soboti se mladina zelo zanima za športno delovanje. To dokazuje tudi 100-odstotna udeležba članov na letnem občnem zboru tamkajšnjega aktiva TVD Partizan. Po zaslugi upravnega vodstva je aktiv kot celota dosegel lani pomembne uspehe, od vseh delujočih sekcij pa je bila najbolj uspešna rokometna, ki že ima moštvo in žensko tekmovalno ekipo, spomladi pa nameravajo ustanoviti še pionirsko. Oživetje hočejo tudi odbojgarsko sekcijo in z ustreznim tekmovalnim moštvom nastopati v Pomurski odbojgarski ligi. Sedaj v zimskem času bodo priredili v društvu za vse člane tekmovanja v namiznem tenisu.

Mnogo prostega časa je kroška mladina žrtvovala tudi za udarniško delo, saj je zgradila rokometno in odbojgarsko igrišče. Izkopali so tudi jame za skoke v višino in daljino. Od vaščanov so dobili precej

lesa za ograjo, ki jo nameravajo postaviti spomladi okrog igrišča. V načrtu imajo še gradnjo slačilnice in garderobe, za katero so si že zagotovili precej materiala pri rušenju neke stare hiše v Soboti.

Na občnem zboru izvoljeni upravni odbor je že dal pobudo za osamosvojitve telesnovzgojne organizacije v Krogu. Dosedaj so delovali kot aktiv soboškega TVD Partizan, od sledja pa bodo imeli samostojno društvo, v katerem se bo, kot pričakujejo, športno delovanje še bolj uspešno razmahnilo.

J. Mataj

V Moščancih so pred kratkim ustanovili TVD Partizan. Na ustanovnem občnem zboru so sklenili, da bodo razvijali predvsem odbojko, šah, rokomet, nogomet in lahko atletiko.

Spomladi bodo dogradili tudi igrišče. Dosedaj so opravljena le zemeljska dela. Pripravljalni odbor pa je zbral tudi nekaj lesa, ki ga bodo prodali, za izkupiček pa kupili najnujnejšo opremo. V društvu se je doslej vključilo 85 mladincev in mladink iz Moščanec in bližnje okolice.

-ko

KAPETAN KUČINEC-ZLATA PUŠČICA

To leto je bilo prvič izvedeno tekmovanje v streljanju z zračno puško za Zlato puščico tudi v soboški strelski družini Borrec. V tem popularnem tekmovanju je sodelovala večina članov te družine, ki so si prizadevali, da bi dosegli to priznanje, vendar pa je to pripadlo samo enemu strelcu: kapetanu JLA Adamu Kučincu, enemu najaktivnejših članov družine, ki je tokrat od 300 možnih dosegel kar 255 krogov in tako dokazal, da bo resno konkuriral za najvišjo uvrstitev tudi v prihodnjih tekmovanjih.

Ni naldjuče, da je Zlata puščica pripadla Kap. Kučincu, saj je med prvimi in najaktivnejšimi strelci v Pomurju. Dosedaj je bil stalni član družinskih tekmovalnih skupin, ki so se potegovale za čimugodnejše tekmovalne rezultate v občinskem in okrajnem merilu. Mnogo je prispeval k temu, da je njegova družina dobila na raznih tekmovanjih 2 malokalibrski in 4 zračne puške ter več denarnih nagrad. Dosedaj je sodeloval tudi v vseh občinskih ekipah, a leta 1955 je med drugimi zastopal Pomurje tudi na republiškem tekmovanju za prvenstvo. Na okrajnih tekmovanjih je dvakrat prejel medaljo Dobremu strelcu - 1959. leta srebrno in lani bronasto.

Do tega uspeha ga je pripeljalo sistematično delo in redni treningi, saj trenira tedensko najmanj dvakrat, v poletnem času pa celo vsak dan. Kot strelca z bogatimi izkušnjami so ga njegovi športni kolegi že dvakrat zaporedoma izbrali za tehničnega sekretarja svoje družine.

Kap. I. Perinič

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 26. jan. do 5. febr.

Sneg pričakujemo okrog 26. in okrog 31. januarja. V ostalem lepo, oziroma suho vreme. Temperatura bo v glavnem pod ničlo, a okrog 31. jan. pričakujemo ponovni prodor hudega mraza iz Rusije.

Pri izboranju kvalitetnega pralnega sredstva upoštevamo tudi vsestransko uporabnost.

OSKAR pere v pralnem stroju enako uspešno kot pri ročnem pranju.

OSKAR torej v vsako gospodinjstvo!

Za belo in pisano perilo OSKAR, — za volno, svilo, nylon in perlon pa detergent »PERILO«.

11. februarja 1961. leta bo v Hotelu „Zvezda“ igral na

VII. akademskem plesu

mladi ljubljanski jazz orkester „Combo“
Pela bo štipendistka RTV Ljubljana
Ivanka Kraševce

Ne pozabite!

Brucovanje!

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, p. Murska Sobota razpisuje prosti delovni mesti

f i n a n č n e g a knjigovodje

Pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso v finančnem knjigovodstvu. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku.

Prošnje za sprejem poslati do 10. febr. 1961.

referenta za zemljiške zadeve

Pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso pri urejevanju zemljiških zadev. Nastop službe 1. marca 1961. Plača po tarifnem pravilniku.

Prošnje za sprejem poslati do 10. februarja 1961.

O-64

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 27. jan. — Janez
 Sobota, 28. jan. — Drago
 Nedelja, 29. jan. — Francisek
 Ponedeljek, 30. jan. — Martina
 Torek, 31. jan. — Vanja
 Sreda, 1. febr. — Ignacij
 Četrtek, 2. febr. — Ljutomira

Čestitke

Karolini Banfi iz Lemerja
 in Stefanu Zeleznu na njuni
 novi življenjski poti mnogo
 sreče in zadovoljstva.
 Brat BELA

Naši dragi mami Neži Ce-
 lec želimo vse najboljše za
 njen god.
 Družina Lojzetova iz Raven
 in sin Janko.

Ediju Zeleznu iz Kruplivi-
 ka in Sariki Bertalanč iz Bez-
 novca želimo na novi življenjski
 poti mnogo sreče in razumeva-
 nja

Kolektiv KZ Grad

Na Ekonomski fakulteti je z
 odličnim uspehom diplomiral
 prekmurski rojak Oto NORČIČ.
 K diplomi mu čestita —
 Klub prekmurskih akademikov

Absolventu arhitekture Ka-
 milu Kolariču in študentki
 svetovne književnosti Ali Pe-
 četovi želimo na novem živ-
 ljenjskem kolniku mnogo sre-
 če in razumevanja,
 Brane, Cara, Drago, Joco,
 Laci, Puba, Vlado in dru-
 gi prekmurski študentje.

Za pitanje prašičev

samo »REDIN«

ker pospešuje debelenje

Komisija za sprejem in odpo-
 ved delovnih razmerij usluž-
 benev pri KZ Črnelavci

razpisuje delovno mesto

BLAGAJNIKA

Pogoji: nižja strokovna iz-
 obrazba ali večletna praksa v
 tej stroki.

Ponudbe poslati na gornji na-
 slov do 15. febr. 1961.

Plača po tarifnem pravilniku.
 D-76

Uprava Zdravilišča »Radenska slatina« Slatina Radenci

razpisuje

osem delovnih mest priučenih servirk za ostinsivo.

Pogoji: 1. starost od 16 do 20 let,
 2. dokončana osemletka,
 3. prikupna zunanost.

Prednost imajo kandidatke z znanjem tuj jezikov.

Tudi brez prakse. Samska stanovanja zagovljena.

Prošnje vložite na: Zdravilišče »Radenska slatina«, Slatina

Radenci ali pa se osebno ogledate v upravnih prostorih.

Plača po dogovoru.

Rok prijave do 15. febr. 1961.

O-61

Kmetijske zadruge in kmetovalci!

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, p. Mura Sobota prodaja
 v drevesnici pri Gradu prvovrstne sadikablan za spomla-
 dansko sajenje po znatno znižanih cenah Triletne po 120;
 dvoletne po 160 din. ohitite z naročili!

Pozor!

NEMŠKI AVTOBILI

V RADKERSBURGU

(Avstrija)

Vse interesente za avtomobile in motorjemske proizvo-
 dne opozarjamo, da imamo na zalogi veliškladišče z odlič-
 nimi avtomobili OPEL, VOLKSWAGEN, KW, FORD, ki so
 na razpolago za ogled in prodajo.

Za vse informacije se obrnite na Avtohantično podjetje

GOMBOTZ JIAN

Radkersburg

Plaschenau 24

Tel. 215

Sporočamo žalostno vest, da je umrl član
 našega kolektiva

ANTON ŠIMONKA

upravnik Gostinskega podjetja „Park“
 LENDAVA

Pogreb pokojnika bo v četrtek 26. januarja 1961

Zvestega sodelavca bomo ohranili v trajnem
 spominu!

Kolektiv Hotela „Park“ Lendava

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame in sestre

Ane Gider, roj. Majcen

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in sosedom,
 ki so sočustvovali z nami v času njene boleznii, jo v tako
 velikem številu spremljali na njeni zadnji poti in ji da-
 rovali tolikšno število vencev in cvetja. Iskreno se zahva-
 ljujemo čestiti duhovščini in pevcem. Zahvala velja tudi
 dr. Klineju za zdravniško pomoč in sestri Darinki za po-
 moč in tolažilne besede.

Tišina, dne 22. jan. 1961.

Neutolažljiva vnukinja, mala Ga-
 brijela, vsa družina Giderova in
 ostali sorodniki.

Pomurska turistična zveza Murska Sobota razpisuje

NATECAJ

za fotografije o lepotah, turističnih, kulturnih in folklornih
 zanimivostih Pomurja.

1. nagrada 10.000 din
2. nagrada 7.000 din
3. nagrada 4.000 din
4. nagrada 2.000 din

Fotografije je predložiti najpozneje do 15. maja letos.

V poštevh pridejo motivi iz vseh letnih časov.

Informacije pri Tajništvu Pomurske turistične zveze, Mur-
 ska Sobota, Titova 5-I.

O-73

Komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem
 odboru Lendava

razpisuje

na podlagi 1. odstavka 21. člena Zakona o pristojnosti občin-
 skih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Urad-
 ni list FLRJ, št. 52/57) delovna mesta za:

1. direktorja podjetja Tovarna dežnikov in pletenin Lendava,
2. direktorja podj. »INLO« — industr. lahke obutve Turnišče,
3. direktorja Trgovskega podjetja Lendava,
4. direktorja Komunalne banke Lendava,
5. upravnika Združenih obrtnih podjetij v Lendavi,
6. upravnika Veterinarske postaje Lendava.

Pogoji: Pod točko 1 do 5 najmanj srednja strokovna izobraz-
 ba in 5 let prakse v vodenju gospodarskih poslov.

Plača po pravilniku podjetja.

Kolkovane prošnje s 50 din in življenjepisom naj kandidati
 pošljejo Komisiji za razpis mest direktorjev pri Obč. LO Len-
 dava. Rok vložitev prošenj je 15 dni po objavi razpisa.

D-57

Remontno podjetje Jezersko razpisuje delovno mesto

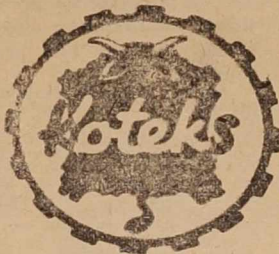
APNARJA

Pogoj: visokokvalificirani apar.

IN VEČJE ŠTEVILO POLKVALIFICIRANIH
 IN NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

Delo je sezonsko.

Prijave poslati upravi podjetja do 15. februarja 1961.

Kmetovalci!

Zaklanega prašiča skrbno ode-
 rite, kožo pa oddajte

KOTEKSU

oz. kmetijski zadrugi, ki vam
 jo bosta plačala po najvišji ceni!

JUNASKI

Zgodilo se je spomladi, natančno pred petnajstimi leti.
 dil sem v šesti razred in prva ljubezen je že bila za menoj; na
 ženske sem gledal nekako zviška.

— Zenske, pha! — sem govoril in se posmihal s smehljajem
 junaka našega časa. — Zavratna bitja, izdajalska... Nikoli več
 ženske! Je že bolje biti sam in ponosen, kakor da bi si redil ka-
 čo na prsih.

In oholo sem stopal po cestah. Kadil sem cigarete in raztre-
 seno strmel proti morju. Dijakinje sem zaničeval kot le kaj.
 — Glej ga no, kako viha nos! — mi je nekdo zašušljajal za
 hrbtom. — Sopiri se kot pav.

Od teh besed mi je postalo v srcu otožno sladko. To se pra-
 vi, da sodrga opaža moje trpljenje, a ga še ne more razumeti.
 Razlaga si po svoje, po filistrsko.

Tako sem trpel kak mesec. A nazadnje nisem več zdržal.
 Ravno takrat je prišla na dekliško gimnazijo nova dijakinja. Bi-
 la je postavna lepota s sinjimi očmi, njena posebnost pa so
 bile dolge svetle kite. In začela se je sprehajati po mestnem
 parku. Moška gimnazija se je vžgala. Okrog nje so se smukali
 razni sedmošolci s prvim puhom pod nosom in ji deklamirali
 otožne verzve. Sam sem od začetka gledal kaj oholo na tako po-
 četje.

— Dekle kot druge — sem govoril. — Najnavadnejše svetlo-
 laso krilo. Kaj ste le začeli tako beketati?

A minil je teden in tedaj sem se še sam ujel v mreže. Zakaj
 se je to zgodilo, še danes ne vem. Predmet mojih čustev je bil
 večji od mene za kake štiri prste in pol. Kaj me je le vlelo k
 postavnemu zmaju? Lahko da me je privlačevalo nasprotje. Kdo
 bi to vedel — razen mladosti! Bodi tako ali drugače, zagrabil me
 je vrtnec, začel sem pisati listke: »Obožujem Vas, čarodejka...
 — in tako naprej. Z violino in flavto sem ji pripravil pravo pod-
 knico. Dekle se sploh ni zmenilo za moja čustva.

— Tale — je rekla, — palček! Treba bi mu bilo pripeljati eno
 okrog ušes, paglavcu. Razen tega pa — je rekla, — flavte sploh
 ne morem slišati.

Te hudobne besede so mi prinesli še tople na ušesa. Zago-
 rel sem od jeze, ljubezni in užaljenosti.

— Tako torej! Ampak čakaj, le počakaj, — sem vzkliknil. —
 Še žal ti bo, ti svetlolasa Venera! Ti bom že pokazal, ali sem res
 palček.

V kratkem času se mi je posrečilo, da sem dobil iz vedenja
 trojko. Med uro književnosti sem spustil miš v razred. Na pre-
 davateljev stol sem nastavljal risalni žebliček. Z eno besedo, o-
 del sem se z nevenečo slavo. Pripoved o mojih junačjih je
 dosegla ušesa moje izvoljenke in kaže, da je stopila nekoliko
 ledu.

— Glej ga no! — se je začudila Venera. — Tak zelenec pa že
 tako zanimiv!

Cez tri dni so se ogasile pri meni tri odposlanke.

— Tako in tako — so rekle, — soglašaj.

Isti večer sva šla prvič skupaj v kino. Vrteli so Tarzana in
 svetlolaso boginjo. Po kinu sva odšla v park, se poljubljala, bi-
 lo ji je všeč in »stvar je stekla«. Zasijal sem od sreče.

A kakorkoli sem bil srečen, nekaj je le ključalo v meni. Bi-
 lo me je nekam sram, da hodim s tako goro okrog. Tudi sama
 se je držala skoraj žaljivo in ravnala je z menoj kot mati. »No,
 — je rekla — Fantek moj!« In imela me je res za otroka. Tako
 se je zgodilo, da je ona igrala vlogo močnejšega spola, bila po-
 kroviteljica in varuhinja. Ločiti pa se nisem mogel od nje, ker
 sem jo brezumno ljubil.

Dolgo sem premišljeval, kako bi se vzdignil iz tega poni-
 žajočega položaja, in nazadnje sem napravil načrt. Imel sem
 dva dobra prijatelja, ki sta bila pripravljena vse storiti zame.
 Poklical sem ju nekega jutra in jima ponudil cigarete. Nato sem
 jima na kratko razložil načrt.

— Potrebno je, — sem rekel, — da za vsako ceno zrasem v
 obeh tega dekleta. Začutiti mora, kakšna moč in varstvo je moška
 pest. Glejte, kaj sem si torej izmislil. Zvečer imam zmenek
 na klopi pri jezercu — ali vesta, katero mislim?

(Nadaljevanje na 8. strani)

Veterinarska postaja Lendava prodaja na javni dražbi dne
 28. jan. t. l. ob 8. uri zjutraj v pisarniških prostorih postaje

vodno črpalko z rezervoarjem

Črpalka je pokvarjena in je potrebna manjšega popravila.

Prednost za nakup imajo družbene organizacije.

Upravni odbor Veterinarske postaje Lendava

Upravni odbor Trg. podjetja »ŽELEZO« Murska Sobota
 razpisuje naslednja delovna mesta:

2 kvalificiranih prodajalcev,

prednost imajo izučeni v železninski stroki

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe čimprej. Pisme-
 ne ponudbe poslati na upravo podjetja z življenjepisom in
 navedbo dosedanjega službovanja.

O-44

Sprejemamo v zakup vsa kmetijska zemljišča od zaseb-
 nikov v naslednjih katastrskih občinah:

MURSKA SOBOTA, PETANJCI, TIŠINA, MUR. PE-
 TROVCI, SODIŠINCI, TEŠANOVCI, MORAVCI, MLAJ-
 TINCI, RAKIČAN, LEMERJE, PREDANOVCI, BREZOVCI,
 PUŽAVCI, STRUKOVCI, TOPOLOVCI IN BEZNOVCI.

Pismeno ponudbo o zakupu je poslati na upravo Kmetij-
 skega gospodarstva Rakičan, kjer je mogoče dobiti tudi
 vse informacije v zvezi s pogojem zakupa.

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan

O-37

TVD PARTIAN V MURSKI SOBOTI PRIREDI V SOBOTO, DNE 11. FEBRUARJA 1961

tradicionalno maškerado

Nagrajevanje mask! Maske vabljene!

POMURSKI VESTNIK — List izdaja in tiska Časna in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik JOŽE VILD — Urejuje uredniški odbor — List pošljamo samo po pres-
 plašilu — Naročenih rokov ne vračamo in odgovarjamo zanje — Uredništvo: Murska Sobota, Koželjeva ulica 7 — Telefon 153 — Naročniški in oglašni oddelci: Murska Sobota, Koželjeva ulica 7 — Naročnina: vsa-
 letno 300 dinarjev, polletna 150 dinarjev, za inozemstvo letna 1500 din — Tekoči račun pri Komunalni banki v Murski Soboti št. 605-70

Mila in kratka zima?

Znana beogradska meteorologa Ante Obuljen in Boris Koljčicki sodita, da je bil lanski december med najbolj toplimi v zadnjih sto letih. Vzrok temu so spremembe velikih atmosferskih tokov v odnosu na naše področje. Nihanja vremena so povezana tudi s spremembo aktivnosti na soncu, s pojavom sončnih peg, ki so se pojavile na soncu v tolikšni velikosti kot že 300 let ne. Zelo verjetno bosta imela januar in februar pretežno milo vreme. Hujši mrzob no po mnenju omenjenih vremenslovcev pritisnil še februarja. To naj bi bil tudi prvi začetek letošnje zime s snegom. V februar-

ju naj pričakujemo tri vdore mraza, ki jih bodo spremljale snežne padavine. Pravo pomlad bomo dobili šele v drugi polovici aprila. To pa ne pomeni, da že prej ne bi bilo topljših dni, navzlic snegu.

Prvi elektronski center v Beogradu

Pred kratkim je pričel delovati v Beogradu prvi elektronski center za obdelavo statističnih podatkov v naši državi. Komaj nekaj čez sto takih naprav deluje po vsem svetu, hkrati pa je naš elektronski center za obdelavo statističnih podatkov najmočnejši v Evropi. Mehanizem je izdelal znana tvrdka za proizvodnjo podobnih naprav »International Bureau Mashines« v ZDA, zato so mu dali tudi ime »IBM 705«. Naprava lahko v eni sekundi med drugim naredi 8400 seštevkov ali odštevkov petštevličnih števil, 1250 množenj, 500 deljenj in 29.400 »logičnih zaključkov«.

DVA MILIJONA VERZOV

V Beogradu živi upokojenec Milovan Jovanović, ki je v tridesetih letih napisal nič manj kot 2 milijona verzov. Vsako jutro napiše pesem in v tridesetih letih jih je napisal za šestdeset zajetnih knjig, ki so jih zvezali v najboljše usnje najbolj priznani beograjski knjigovezi. Koliko denarja je to stalo, ve povedati samo ne-utrudljivi pesnik Milovan Jovanović. »In vendar se založniki ne zanimajo za moje pesmi«, je pred nedavnim izjavil nekemu novinarju. Že trideset let si Jovanović dopisuje z vsemi akademijami in združenji pišočin ljudi v svetu. Akademija v Atenah se zanima za njegovo pesnitev »Geniji Grčije«, Akademija v Kairu za pesnitev »Geniji Egipta«, Akademija v New Delhiju za pesnitev »Geniji Indije« itd. Jovanovićeve pesmi so tudi objavljene. Po eno pesem so objavili časopisi: Glasilo jugoslovskega rečnega brodarstva, organ združenja železničarjev »Lokomotiva« in »Jugoslovskega aerotransporta«.

Ko so Jovanovića vprašali, kaj meni o založnikih, je dejal, da jih čaka vsak dan od tretje do pete ure. Drugače nima časa, kajti napisati namerava še mnogo, mnogo.

Morda še ne veste?

□ Argentina ima sedaj poletje, oziroma začetek poletja, in sicer z izredno visoko temperaturo: že nekaj tednov kaže toplomer v senci 40 stopinj.

□ Meteorološka postaja na Južnem tečaju je poslala v Kalifornijo dva zaboja - zraka. Ta zrak so »vložili« v zaboj in ga poslali v Kalifornijo na preiskavo.

□ V Mehiki gradijo progno, ki bo najbolj zapletena na vsej ameriški celinii. 300 kilometrov dolga progna bo speljana čez gorska stena in prelaze. Zgraditi bodo morali 23 mostov in 56 predorov.

□ Svetovne zemljepisne karte imajo veliko napak in pomanjkljivosti. Sedaj jih bodo lahko popravili po podatkih, ki jih posreduje ameriški satelit »Vanguard«.

□ 3900 delavcev je zaposlenih v kemičnih tovarnah »Badische Anilin« . Sedaj bodo tovarno avtomatizirali in potem bo dovolj 190 delavcev.

□ Zanimiv je zgraditi sovjetski strokovnjaki blizu sibirskega mesta Jakutska, v »coni diamantov«. Orjaški jez ne bo iz betona, temveč iz blokov kamna in ledu. Jez bo za tamno novo hidroelektrarno.

Čez pet let svetovna televizija

Kakor pišejo nekateri londonski listi, je uspelo britanskim radarskim strokovnjakom izpopolniti napravo, ki lahko oddaja izredno močne svetlobne žarke. Spričo tega obetajo velik napredek v televizijski oddaji in sprejemni tehniki, razen tega pa naj bi novost poenostavila natančno proučevanje vesolja.

Pravijo pa, da bi lahko ta naprava proizvajala tudi tako imenovane »žarke smrti«, ker je mogoče oddajati »svetlobne žarke«, ki so svetlejši kot milijon sonc, in jih prestrezati podobno kot radijske valove, kakor je pisal o tem eden izmed londonskih listov.

Snovalci nove zamisli trdijo, da bodo lahko televizijski sprejemniki po zaslugi ustreznih izpopolnjenih naprav ločili na zaslon jasne slike oddajenih televizijskih oddaj. Če bi tej napravi pridružili še umetne satelite kot rešene postaje, bi lahko prenašali na vse celine tudi po tisoč televizijskih programov hkrati.

O morebitni uporabi novosti kot »žarka smrti« je pisal »Daily Mail«: »Če bi priključili dovolj močan energetski vir, bi se mogla svetloba tako zelo stopnjevati, da bi naprava lahko na daljavo zažigala

precej velike predmete.« Drugi znanstveniki sodijo, da je to postranskega pomena v primerjavi z možnostmi za uporabo v televiziji. Eden izmed sodelavcev laboratorija, ki je

izdelal tehnično novost, ne izključuje možnosti, da bomo čez pet let »zavrteli gumb na televizijskem sprejemniku in gledali direktni prenos z malone vseh koncev sveta«.

ELEKTRONSKI ROBOT - KAVALIR

Neka angleška tvrdka je pred nedavnim prikazala najnovejšega robota, ki ve med drugim zelo spretno pripravi tudi cigareto. Vendar je naloga tega robota popolnoma drugačna. Zamenjal bo ljudi pri nekaterih opravilih z radioaktivnim materialom. Robot lahko dvigne tudi 135 kilogramov težak tovor.

DROBNE ZANIMIVOSTI

ČE SE GOSI OPIJANJO

V bližini Dimitrovgrada je neka žena kuhala zganje. Tropine je po končanem delu vrgla na dvorišče, kjer so jih pričele žreti gosi. Kmalu nato so pričele gosi zalostno gati in se zibati po dvorišču. Bile so pijane. Končno so nepremično obležale. Gospodinja je mislila, da so poginile, zato jih je hitro oskubila. Kmalu nato pa je slišala z dvorišča gaganje: gosi so oživele. Da jih čez zimo ne bi zeblo, jih je zaprla v hišo, kjer bodo tako dolgo, dokler jim ne zraste novo perje.

SE ENKRAT GOSI

Tri divje gosi so pred nedavnim zrušile v Avstraliji neko vojaško letalo. Razbile so steklo pilotske kabine in onesvestile pilota. To je že tretje letalo, ki so ga v zadnjih desetih mesecih uničile divje gosi.

PALICA IMA DVA KONCA

V tokijskem zooškem vrtu neka mlada gorila ni hotela več žreti. Vsa pripravljena so bila zama. Končno se je sam direktor zooškega vrta zanimal za žival in po precej originalnem načinu pripravil do tega, da je pričela spet jesti. Sedel je namreč v kletki in pričel jesti banane, jajca itd. Gorila ga je nekaj časa gledala, potem pa pričela posnemati. Tako je delal več dni. Rezultat je bil ta, da je opica pridobila v nekaj dneh na teži tri kilograme, direktor pa deset.

VIŠJI OD KEOPSOVE PIRAMIDE

V Egiptu bodo zgradili 180 m visok stolp, na vrhu stolpa, kamor bodo ljudje lahko prispeli z ekspresnim dvigalom, bo velika restavracija. V stolpu bo med drugim tudi stalna industrijska razstava ZAR.

PRIPOMOČEK ZA SLEPE

Na Švedskem so izdelali poseben detektor, ki naj bi pripomogel slepim, da bi se laže gibali. Detektor, v velikosti žepne svetilke, opozarja lastnika na vsako oviro na poti tako, da prenaša na membrano, katere se dotikajo prsti, posebne tresljaje.

NENAMERNA KRAJA

Neki sofer v ZDA se je močno začudil, ko je zagledal v avtomobilskem zrcalu osebnih avto, ki vozi tik njegovega tovornjaka. Ko je videl, da v avtomobilu ni nikogar za volanom, je bil pripravljen prestrašiti. Ustavil je in ugotovil, da se je pri parkiranju zataknil osebnih avtomobil s klučko za njegov tovornjak in tako ga je vlekel s seboj.

VRTOVI NA OGNJENIŠKIH TLEH

Sovjetski znanstveniki menijo, da so področja ognjenikov zelo prikladna za gojenje povrtnin. Tako so na Kamčatki, v bližini Ničkinskih vrtecev lani pridelali precej čebule.

VODNI REAKCIJSKI MOTOR

Na Angleškem so izdelali prvi vodni reakcijski motor, ki je prikladen za motor čolnov. Novi čoln, ki seveda nima več vijaka, je konstruiran tako, da sega njegov spodnji del le nekaj centimetrov v vodo.

BIK NAPADEL AVTOBUS

Pred nekaj dnevi se je v neki vasi v bližini Beograda pripetila nenavadna prometna nesreča. V avtoBUS se je zaletel bik in pri tem poškodoval prednji del avtoBUSA.

8000 ETIKET S SKATLIC ZA VZIGALICE

Zagorka Petrović iz Zrenjanina ima največjo kolekcijo etiket s skatlic za vzigalice. Čez 8000 etiket predstavlja razne tovarne za izdelovanje šibic v svetu. Zagorka zbira te etikete že dvajset let in je član mnogih organizacij v Londonu itd., katerih člani imajo isto strast.

OPICA RAZSTAVLJA

Neka poznana galerija v Milanu je te dni odprla nenavadno razstavo: razstavlja svoje črte neka opica. Izložba obsega 34 »umetniških del«, o katerih »strokovnjaki« sodijo, da so nekaj izrednega.

Tako nastane moda

FRIZURA A LA KENNEDY

V nekaterih frizerskih salonih na Zahodu se je pojavila nova moda: frizura a la Kennedy. V enem izmed največjih salonov v Parizu zatrjujejo, da je ta frizura najbolj primerna za gentlemane, ki imajo trde, uporne lase.

GLASBA PROTI BOLEČINAM

Neki švicarski zobozdravnik je uvedel med svoje instrumente tudi magnetofon. Medtem ko bolniku pili in vrta zobe, mu natakne na ušesa slušalke, kar baje učinkuje podobno kot injekcija.

VOLKOVI NA POLJSKEM

V zadnjih štirih letih so na Poljskem pobili okrog 1600 volkov. Računajo, da jih je ostalo le še nekaj čez 300. Gozdarji so izračunali, da poje volk na leto 1500 kilogramov mesa. Za vsakega ubitega volka dajo oblasti nagrado 1000 zlotov.

SREČNA STEVILKA

Neki mladi obrtnik iz Bogote, glavnega mesta Kolumbije, se je pri znanih toliko zadovoljil, da je moral skrivaj pobegniti iz mesta. Kmalu za tem, ko so ga upniki že pričeli iskati, pa se je mladi človek vrnil v mesto, pripeljal s seboj lepo, mlado zaročenko, in kar je bilo še bolj zanimivo, vse kar je kupil, je sproti plačal, povrnil vse dolgovne in dajal napitnino. Mladenič je radovednim sosedom pojasnil svojo skrivnost. Ko je pobegnil, je zbral po žepih zadnji drobšč. Nato je sestal vse svoje dolgovne in kupil srečno državne loterije prav s številko, kolikor so znašali njegovi dolgovni. Srečka mu je vrgla 50 milijonov dinarjev!

ZOB ZA ZOB

Neka starejša potnica se je pred nedavnim na graški železniški postaji močno vznemirjala zaradi zamude vlaka. Pristopila je k prometniku in ga nadrla: »Zakaj pa imate pravzaprav izobčen vozni red!« »Hm, kako pa bi lahko ugotovili, da ima vlak zamudo, če ne bi imeli voznega reda!« se je uslužno obrnil prometnik do razjarjene potnice.

STRAH PRED INFLACIJO V AVSTRIJI

V Avstriji vlada precejšnja panika zaradi bojazni pred inflacijo. Pred nekaterimi bankami so vsak dan dolge vrste ljudi, ki kupujejo trajno valuto: zlate dukate.

ČRNI SNEG

Prebivalce mesta Oktjabrsk v Sibiriji je pred nedavnim presenetilo črni sneg. Sneg je bil črn zato, ker je kakih 400 kilometrov severovzhodno od tega mesta pričel bruhati vulkan in je veter prinesel nad mesto goste oblake pepela, ki se je pomešal s snegom.

Nadaljevanje s 7. strani)

— Veva, — sta odgovorila prijatelja.
— Ob devetih prideta k tisti klopi dva pretepača in začeta kar se da nesramno preklinjati. Poskočim in jima prepovem preklinjanje. Ne le da ne nehata, ampak začeta še sramotiti mojo ljubo in mene Tega ne prenesem. Se ne trenem z očesom in mahnem prvega in drugega, da se zvrtna na tla, nato pa v božjem miru odveem na smrt preplašeno izvoljenko.
— Oho! — sta vzkliknila prijatelja. — Kaj pa, če pretepača ne padeta?
— Padeta, padea — sem ju prepričeval.
— Zanimivo! Toba lahka zmaga! In kaj naj storiva midva?
— Oh, saj me sploh nista razumela! Pretepača sta vidva. Dve čepici, pod nosi nalepita brke — drugo pa prepuščam vama.

Prijatelja sta široko odprla oči.
— No, ni kaj reči, lepo si si izmislil. To se pravi ob devetih?
— Nocoj ob deetih, — sem rekel. — Ne, zamudita! In padita že pri prvem darcu. Ne bom močno zamahnil.
Zvečer sva se lobila z ljubo na dogovorjeni klopi. Začela sva pogovor o razni ljubezenskih rečeh. Okrog in okrog gluha tišina. Hrasti so skrivnostno pošumevali. Nekje daleč za nama je dihala ničevno msto. Človeku se zazdi v takem trenutku, da vsa narava čaka na kaj velikega, neponovljivega.
— Kako bi bil, Sonja, — sem zašepetal, ko bi naju zdaj kdo napadel...
— Neumnosti! — je rekla Sonja. — Le odkod bi se vzel kdo, da bi naju napade Same čenče.
— No, — sem rekel, — zgodi se, da napadajo. Pravijo, da sta nekoč tu dva pretepača zasledovala samotne pare...
— Kaj le tveže! — se je Sonja razjezila. — Zmiraj pokvariš razpoloženje. Rajšmi povej, kje je zdaj zvezda Venera?
— Strah te je, h? Priznaj...
Nenadoma je rkdó za hrasti zamoljal najdaljšo in najoriginalnejšo kletvicokaj sem jih slišal. Začutil sem, kako je ljuba zatrepetala od rahu. Pogledal sem na uro — Pol devet. In kaj, čemu sta ta va? Vendar sem dovolj pogumno poskočil.
— Kaj pa misli storiti, Peter? — je zašepetala Sonja. — Tu kaj ostani. Saj bo dšel.
— Ne — sem rekel, — ne morem trpeti, da bi kdo preklinjal v prisotnosti dame! Pusti me! Mar hočeš, da se pokažem zajca, mar hočeš, da ne lmerim zaslužene kazni temu — ne bodi ga treba?

Izvil sem se rci svoje ljube in zarjovel:
— Kakšen umaneč pa preklinja tam?
— Sveta nebe! — je zastokala Sonja. — Zakaj počenjaš vse to?

Za hrasti je uhnilo, kakor da bi se nekdo začudil, nato se je nekdo zahihital! Brž nato se je razlegel krepak bas:
— Kje je tisti orec, ki bi se rad tepel?
— Kar na dar bojazljivci! — sem ga bojevito zavrnil.
— To se bo tu zgodilo — se je zaslišal lakoničen odgovor.
— Dobil boš, kar češ.
Slišalo se je pxanje vej in v mraku pred nama, sta se pokazali dve postavi
— Dva sta! — e vzkliknila Sonja. — Tu imaš! Beživa, Petreček!
— Dva! Tolikoolje! — sem rekel s svečanim mirom. — Trenutek, Sonja. Počaj za hip, da opraviš s tema gospodom.
— Peter, ne začuj me! Peter! — je jokala ljuba za mojim hrbtom. Srce mi z vraskalo od zmagoslavja, ko sem se jima približeval.
— Zakaj prihata tako zgodaj, osla? — sem ju veselo ogovoril in ju rahlo opazil po obrazu. Previdno padita, tam je mlatka.

Postavi pa se sta prevrnili. Preklela sta mi deda, se vrgla name in mi jih zala nalagati.
— Ampak zak... Ali nista... Ampak jaz nisem hotel... Nikar po glavi! — em stokal pod dežjem udarcev.
Nazadnje seme zamajal, vse se mi je zavrtelo pred očmi in ne da bi se nel čuditi, sem se brez glasu zvrnil v mlako.
Ko sem se zadel, se je sklanjala nad menoj moja Sonja in mi brisala obraz robčkom.
— Rekla sem — da bi se brzdal, — mi je govorila med solzami. — Nikdar v pljenju me ni bilo tako strah. Sta te premlatila, kaj, ubožček.
— Se zdaj ne prem prav razumeti — sem začel, — zakaj...
— Ni kaj razumeti. Dajva, vrhiva se! In naj ti doma pripravijo obkladke.
Sonja me je svrstimi rokami postavila na noge in me začela gnati po drevorec. Ob izhodu iz parka sva zagledala dve mračni postavi s picama na glavi. Ogledovala sta se okrog sebe in se naglo kradla med hraste. Dvojica se mi je zazdela nenavadno znana.
— Koliko je u? — sem vprašal z nepričakovanim zanimanjem.

— Točno deve — je rekla Sonja. — Zakaj?
V odgovor seise prijel za glavo in glasno zastokal od bolečine in trpljenja
— Ah, kakšneznanski osel sem jaz! Ti sploh ne moreš razumeti, Sonja, ko sem se sam naplahtal...
— Čuden člov! — je sama zase zašepetala Sonja in se zdrznila. — Kaže, i po tepežu še ni čisto pri sebi...
Tako je propel moj načrt, da bi pokazal ljubljenu bitju moč moške pes In še zdaj, petnajst let po tistem, vse vzkpi v meni, če se spomim, kaj se mi je zgodilo.

Iz bolgarsčine prevedel J. F.

Kako čuvajo ameriška predsednika?

»MI SMO TU, DA VAS UBIJEMO!«

Leta 1901 je bila v ZDA ustanovljena posebna služba, ki čuva predsednika republike. Trideset let nazaj so zabeležili v Ameriki tri atentate na predsednika, dočim so z dobro organizirano službo za varnost predsednika po letu 1901 preprečili vsak poskus atentata.

Ameriški elitnega odreda za osebno varnost ameriškega predsednika so specialno izbrani ljudje, večinoma stari od 25 do 30 let. Pogoji za sprejem v to službo je končana katekolumna fakulteta, poleg tega morajo biti prikupne zunanosti, iznajdljivi, seznanjeni z vseni spretnosti rokoborbe, boksa itd. Mnoge od teh vrtil pridobijo kasneje v posebni šoli. Od približno 300 agentov jih večina opravlja v Beli hiši različne uradniške službe. Med tem vsak novinec dve leti obiskuje posebno šolo, kjer študira in analizira atentate na politične osebnosti, kolikor jih beleži politična zgodovina Amerike. Obiskuje umobolnice, kjer se seznanja z obnašanjem bolnikov, postane izvrsten strelec in psiholog itd.

Raziskovalni odsek te službe ima najboljše in najboljše kartoteko paranoikov — bolnikov, ki bolehalo za preganjanje. Vsako pretirano pismo, naslovljeno na predsednika, skrbno proučujejo in po navadi pisca tudi odkrijejo. Tri leta, preden je postal predsednik ZDA Eisenhower, so proučili 4630 takih pism. Med ljudmi, ki pišejo grozljiva pisma, je največ takih, ki bolehalo zaradi »predsedniškega kompleksa«. Ko je postal predsednik ZDA Eisenhower, so ugotovili, da je 92 odst. pretiranih pism bilo napisanih z roko ljudi, ki so pred tem grozili tudi Trumanu in Rooseveltu. Zanimiv je primer nekoga duševnega neuravnoteženca, ki je leta 1941 pisal Rooseveltu, da ga bo »ustrelil v glavo«, leta 1947 je pretli Trumanu in leta 1953 je poslal podobno pismo Eisenhowerju. Med tem so pisca pisma izsledili, ga dvakrat zaprlj, končno pa poslali v umobolnico. »Mi smo tukaj, da vas ubijemo!« je pisal Eisenhowerju neki vojak iz Baltimora. Ko so ga odkrili, je pravkar kupal pisto.

Kako odkrivajo take ljudi? Večinoma izdajo »atortorje« pisave, pa tudi prstni odtisi so zelo zanimiva sled.

ZDA stalno opazujejo okrog 2000 ljudi, za kere smatrajo, da bi lahko postali zaradi dušnih motenj nevarni. Če je potoval predsednik v New Orleans, so pazili na vse sumljive li v tem kraju. Agenti, ki čuvalo predsedniške republike, do podrobnosti proučijo vsak prednikov korak že vnaprej. Ko bi moral odpotiti predsednik na konferenco v Zenevo, so anti s skicami Zeneve, načrti hotelov itd. odli v Evropo nekaj tednov pred predsednikom. Na licu mesta so potem proučili okolice, ki naj bi bili v predsednikovi bližini, vse se hotela, telefonsko, vodovodno napeljava i Posebno pozornost morajo posvečati agenti predsednikovi osebnim nagnjenjem. Tudi tok, ko je Eisenhower igral golf, so bili v bližnji njegovi agenti, ki so skrbno motrili vse pri le na igrališče in medtem bili v stalni radijski s svojo centralo v Beli hiši. Tudi predsednikov privatni vlak je grajen tako, da jamči njegovo varnost. Stelko v vlaku je neprobop i poleg tega pa se vlak takoj ustavi, čim ugotijo, da na železniški progli nekaj ni v redu: rovi varnosti ne poznajo pri svojem delu nobih slučajnosti. Predsednika spremljajo agenti v Beli hiši, pri njegovem odhodu iz pisarnice pisarno.

ako je skoraj nemogoče, da bi kdo stregel predsednikovem življenju. Vendar se danes veli hiši niso razvozljali primera, kako se moglo zgoditi, da je pred leti prišel do predsednika Hooverja neki človek, ki je hotel videti pzaprav le predsednika in in imel nobenih sih namenov, ne da bi ga prej ustavili agenti. o tistem dogodku so naredili v službi za vost predsednika korenite spremembe. službo za varnost predsednika ocenjujejo v i hiši tako: mnogim se morda zdi, da se v tretirano, toda ob tem ne pomislijo, da so v desetih letih dvajsetega stoletja ubili drugod vetu devet kraljev, kraljice in princev, enajst predsednikov republik, petnajst ministrskih predsednikov in nešteto drugih znanih političnih onosti.